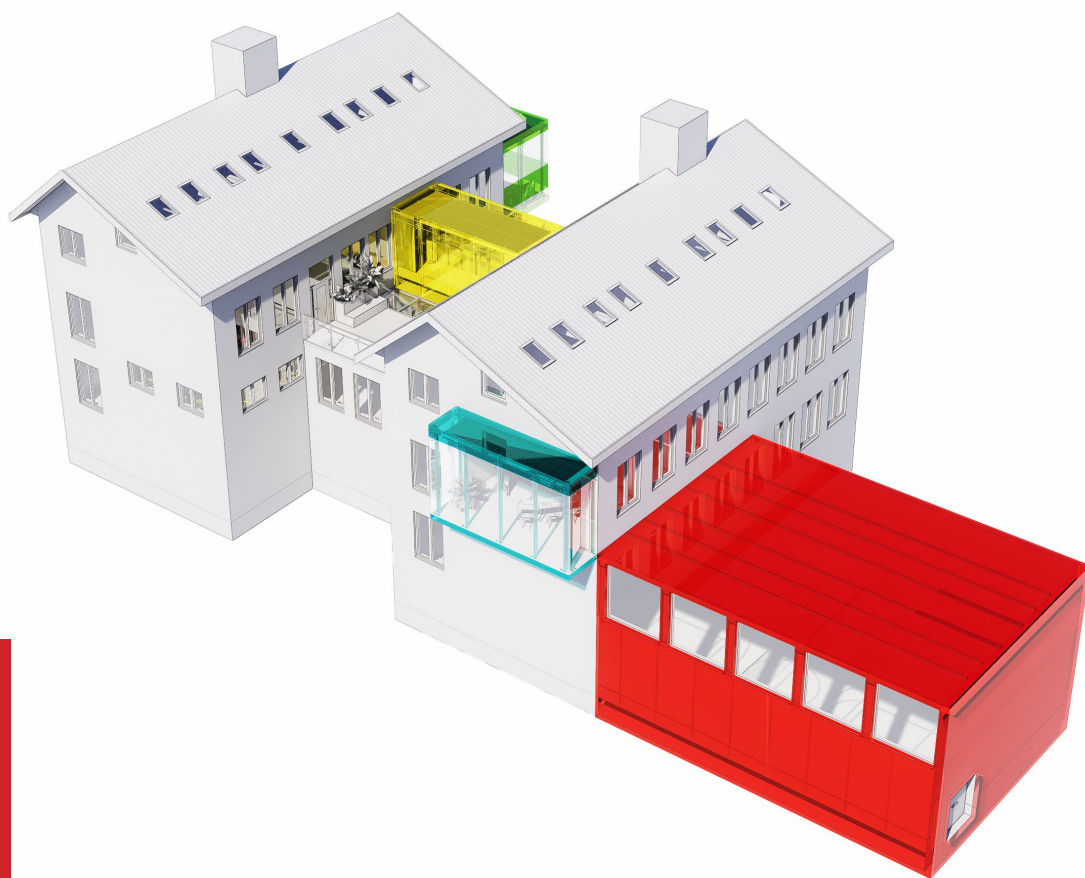

„[...] im starsza, tym młodziej wygląda”

– aktywacja potencjału przestrzeni Szkoły Podstawowej w Jabłonicy

**Akademia Sztuk Pięknych
im. Jana Matejki w Krakowie
1818**

**Wydział Architektury Wnętrz
ASP im. J. Matejki w Krakowie**

Kierunek studiów: Architektura Wnętrz
Specjalność: Architektura Wnętrz

Klaudia Nowak
Nr albumu: 11773

„[...] im starsza,
tym młodziej wygląda”

– aktywacja potencjału przestrzeni Szkoły Podstawowej w Jabłownicy

III Pracownia Projektowania Architektury Wnętrz
Promotor: dr Małgorzata Zbroińska-Piątek ad.

Kraków, 2026

SPIS TREŚCI

1. Wstęp	4
1.1. Wstęp	5
1.2. Ankiety	6
1.3. Wnioski z ankiet przeprowadzonych w szkole	14
1.4. Stan istniejący	17
2. Proces projektowy	24
2.1. Układ funkcjonalny	25
2.2. Kolorystyka	26
2.3. Materiały i oświetlenie	28
2.4. Bryła	29
2.5. Opis poszczególnych stref.....	30
· Przestrzenie komunikacyjne	30
· Szatnie	32
· Strefa dla nauczycieli - sekretariat, gabinet dyrektora i pokój nauczycielski	34
· Sala gimnastyczna i pomieszczenia pomocnicze	36
· Aula	38
· Taras	39
· Kuchnia, stołówka i świetlica	40
· Toalety	42
· Przedszkole i zerówka	43
· Pracownie lekcyjne	44
· Pracownia komputerowa	49
· Biblioteka	50
2.6. Zmienność i elastyczność w projektowaniu	52
3. Zakończenie	53
4. Bibliografia i przypisy	56
5. Dokumentacja techniczna	60

WSTĘP

1.1. Wstęp

Wieś Jabłonica położona jest w południowo-wschodniej Polsce, w województwie podkarpackim, w powiecie jasielskim, na terenie gminy Skotyszyn. Zlokalizowana w obrębie Pogórza Karpackiego, w otoczeniu gór i lasów, charakteryzuje się malowniczym krajobrazem oraz spokojnym, kameralnym charakterem^[1]. Miejscowość zamieszkuje obecnie około 700 mieszkańców^[2], a jej istotnym elementem przestrzeni społecznej jest lokalna szkoła podstawowa.

Historia szkoły w Jabłownicy sięga 1928 roku, kiedy to została utworzona z inicjatywy mieszkańców wsi. W kolejnych dekadach placówka stopniowo się rozwijała – w 1959 roku uzyskała status szkoły siedmioklasowej, natomiast w 1965 roku oddano do użytku nowy budynek wraz z zapleczem dydaktycznym. Po 1990 roku rozpoczęto szereg modernizacji i remontów, które miały na celu dostosowanie obiektu do zmieniających się standardów i potrzeb edukacyjnych^[3]. Obecnie do szkoły uczęszcza około 60 dzieci, w tym 25 w wieku przedszkolnym i zerówkowym^[4].

Niniejszy projekt stanowi próbę reinterpretacji znanej mi przestrzeni edukacyjnej poprzez nadanie jej nowych wartości funkcjonalnych i przestrzennych. Punktem wyjścia do opracowania koncepcji była szkoła podstawowa, do której uczęszczałam, co pozwoliło na oparcie procesu projektowego na osobistym doświadczeniu i znajomości codziennego funkcjonowania obiektu. Perspektywa byłej uczennicy została w toku pracy uzupełniona o świadome, analityczne podejście projektowe, umożliwiające bardziej krytyczną i uporządkowaną ocenę istniejącej przestrzeni.

Tytuł pracy zaczerpnęłam z artykułu *Szkoła podstawowa w Jabłownicy*, napisanego przez obecną Panią Dyrektorkę szkoły w 2009 roku: „Obecnie, patrząc na szkołę, nie można oprzeć się wrażeniu, że im starsza, tym młodziej wygląda.”^[5] Słowa te stały się punktem odniesienia dla rozważań nad tożsamością miejsca oraz jego potencjałem do dalszych przekształceń.

Proces projektowy został również zainspirowany refleksją Petera Zumthora zawartą w książce *Myślenie architekturą*, zgodnie z którą obrazy architektury zapisane w pamięci stanowią istotny punkt wyjścia dla tworzenia nowych rozwiązań, jednak same w sobie nie są wystarczające – wymagają reinterpretacji i przekształcenia w nowe jakości przestrzenne^[6]. W tym kontekście własne doświadczenia związane z użytkowaniem budynku potraktowałam nie jako gotowe rozwiązania, lecz jako impuls do poszukiwania nowych form i znaczeń.

Bezpośrednie doświadczenie użytkownika budynku ułatwiło identyfikację kluczowych problemów związanych z organizacją funkcjonalną, komunikacją wewnętrzną oraz nieodpowiednio zaprojektowanymi strefami. Jednocześnie umożliwiło wskazanie potencjałów rozwojowych, które stały się podstawą dalszych decyzji projektowych. Celem opracowania było stworzenie środowiska edukacyjnego bardziej funkcjonalnego, czytelnego oraz sprzyjającego zarówno procesowi nauczania, jak i integracji społecznej użytkowników.

W proponowanej koncepcji szczególny nacisk położono na elastyczność i wielofunkcyjność przestrzeni oraz możliwość jej adaptacji do różnych scenariuszy użytkowania. Istotnym założeniem było również uporządkowanie układu funkcjonalnego, poprawa komunikacji oraz wyraźne wydzielenie stref odpowiadających różnym aktywnościom. Projekt łączy elementy istniejącej struktury budynku z nowymi interwencjami architektonicznymi, które poprzez formę, kolor i materiał podkreślają współczesny charakter rozbudowy, przy jednoczesnym zachowaniu spójności z lokalnym kontekstem i tożsamością miejsca.

1.2. Ankiety

Dnia 7 listopada 2025 r. przeprowadziłam ankiety wśród uczniów i nauczycieli szkoły. Każda z grup otrzymała ankietę z dedykowanymi dla niej pytaniami, tak by jak najlepiej poznać potrzeby i problemy, z którymi na co dzień borykają się użytkownicy placówki.

W celu pogłębienia analizy problematyki funkcjonowania szkoły oraz lepszego rozpoznania potrzeb jej użytkowników przeprowadziłam badania ankietowe skierowane do trzech grup: nauczycieli, dyrekcji oraz uczniów. Badania zostały zrealizowane dnia 7 listopada 2025 r., a każda z grup otrzymała zestaw pytań dostosowany do swojej perspektywy i codziennych doświadczeń związanych z użytkowaniem przestrzeni szkolnej.

Zakres ankiet obejmował szerokie spektrum zagadnień związanych z funkcjonowaniem placówki. W przypadku nauczycieli skupiono się przede wszystkim na ergonomii pracy, organizacji przestrzeni dydaktycznej, dostępności zaplecza socjalnego oraz wpływie warunków przestrzennych na efektywność nauczania i koncentrację uczniów. Istotnym elementem była również ocena układu funkcjonalnego szkoły, komunikacji wewnętrznej oraz dostępności przestrzeni wspierających różnorodne formy pracy dydaktycznej.

Ankieta skierowana do dyrekcji koncentrowała się na zagadnieniach związanych z zarządzaniem przestrzenią, stanem infrastruktury oraz wyzwaniami organizacyjnymi i technicznymi. Poruszono również kwestie dostępności, bezpieczeństwa, możliwości rozwoju szkoły oraz wartości, jakie powinna odzwierciedlać współczesna przestrzeń edukacyjna.

Z kolei badanie przeprowadzone wśród uczniów miało na celu poznanie ich codziennych doświadczeń i odczuć związanych z użytkowaniem szkoły. Pytania dotyczyły m.in. komfortu przebywania w salach lekcyjnych, jakości przestrzeni wspólnych, możliwości integracji i odpoczynku, a także estetyki wnętrza oraz oczekiwań wobec idealnej przestrzeni edukacyjnej.

Uzyskane odpowiedzi pozwoliły na wieloaspektowe spojrzenie na funkcjonowanie szkoły, uwzględniające potrzeby wszystkich jej użytkowników. Zebrany materiał badawczy stał się istotną podstawą do dalszych analiz oraz formułowania założeń projektowych, ukierunkowanych na poprawę jakości przestrzeni, komfortu użytkowania oraz lepszego dostosowanie obiektu do współczesnych standardów edukacyjnych.

ANKIETA DLA UCZNIÓW
Jablonica, 07.11.2025 r.

1. Gdzie najczęściej spędzasz przerwy?

.....

2. Co zazwyczaj robisz podczas przerw?

.....

3. Czy integrujecie się między klasami? Jeśli nie to czy chcielibyście?

.....

4. Co lubisz w swojej szkole?

.....

5. Czy czujesz się komfortowo w salach lekcyjnych?

.....

6. Jak oceniasz ławki i krzesła? Czy są wygodne?

.....

7. Jak podoba Ci się wygląd sal lekcyjnych (kolory, dekoracje, porządek)?

.....

8. Czy w szkole jest wystarczająco jasno?

.....

9. Czy w szkole jest wystarczająco ciepło/chłodno?

.....

10. Czy w szkole jest wystarczająco cicho?

.....

11. Jak korzysta Ci się z sali gimnastycznej?

.....

12. Czy boiska spełniają Twoje oczekiwania?

.....

13. Jak korzysta Ci się z sali komputerowej?

.....

14. Jak korzysta Ci się z łazienek?

.....

15. Jak korzysta Ci się z biblioteki?

.....

16. Jak oceniasz stan korytarzy?

.....

.....

17. Jak oceniasz stan szatni?

.....

18. Jak oceniasz stan stołówki?

.....

19. Jakich pomieszczeń Twoim zdaniem brakuje w szkole?

.....

20. Co Ci najbardziej przeszkadza lub utrudnia naukę na co dzień?

.....

21. Czy w szkole są miejsca z i do których przemieszczanie uważasz za problematyczne?

.....

22. Gdybyś mógł zmienić jedną rzecz w szkole, co by to było?

.....

23. Czy masz gdzie odpocząć między lekcjami?

.....

24. Czy wolałbyś mieć więcej stref relaksu lub pracy cichej?

.....

25. Czy masz poczucie, że szkoła jest miejscem, w którym chcesz przebywać, czy raczej chcesz z niej jak najszybciej wyjść? Dlaczego?

.....

26. Czy chciałbyś, żeby szkoła miała więcej zieleni?

.....

27. Jaka kolorystyka sprawia, że czujesz się dobrze, przebywając w danym miejscu?

.....

28. Czy są jakieś meble (niekoniecznie obecne w szkole), które sprawiają, że dobrze czujesz się w danym miejscu?

.....

29. Jakie słowa opisałby najlepiej Twoją wymarzoną szkołę?

.....

30. Czy widziałeś jakieś nowoczesne pomysły w innych szkołach lub internecie, które chciałbyś mieć w swojej szkole?

.....

31. Czy jest coś, o czym nie było wspomniane w ankiecie, co uważasz za ważne, jeśli chodzi o codzienne życie w szkole?

.....

.....

.....

ANKIETA DLA NAUCZYCIELI
Jablonica, 07.11.2025 r.

1. Czy pokój nauczycielski oraz zaplecza przedmiotowe spełniają Pana/Pani potrzeby?
.....
.....
2. Co można poprawić, by zwiększyć komfort pracy nauczycieli?
.....
.....
3. Jak ocenia Pan/Pani dostępność zaplecza socjalnego dla nauczycieli (kawa, miejsce na posiłek, odpoczynek)?
.....
.....
4. Co w obecnym układzie szkoły wspiera pracę nauczyciela, a co ją utrudnia?
.....
.....
5. Jakie zmiany w przestrzeni szkolnej mogłyby najbardziej podnieść jakość nauczania?
.....
.....
6. Jak ocenia Pan/Pani ergonomię sal lekcyjnych (układ, wyposażenie, meble, oświetlenie)?
.....
.....
7. Jak układ mebli wpływa na sposób prowadzenia lekcji (tradycyjny układ ławek, a współpraca w grupach)?
.....
.....
8. Jakiego sprzętu lub materiałów brakuje, aby prowadzić zajęcia efektywniej?
.....
.....
9. Czy jest wystarczająco miejsca na przechowywanie pomocy dydaktycznych?
.....
.....
10. Czy dostęp do technologii (projektory, komputery, Wi-Fi) jest wystarczający?
.....
.....
11. Jak nauczyciele postrzegają warunki, w których uczą się dzieci?
.....
.....
12. Czy zauważył Pan/Pani problemy w zachowaniu uczniów wynikające z niewygody, hałasu lub braku przestrzeni?
.....
.....
13. Jakie elementy przestrzeni pomagają, a jakie przeszkadzają w utrzymaniu uwagi uczniów?
.....
.....
14. Czy widzi Pan/Pani potrzebę utworzenia nowych przestrzeni w szkole? Jeśli tak, to jakich?
.....
.....
15. Czy jest przestrzeń do wystawiania prac uczniów, prezentacji projektów lub wspólnych inicjatyw?
.....
.....

16. Jak ocenia Pan/Pani układ komunikacyjny w szkole (korytarze, szatnie, wejścia, ewakuacja)?

.....

17. Czy układ budynku jest intuicyjny i sprzyja spokojnemu przepływowi uczniów między lekcjami?

.....

18. Czy są miejsca, które wymagają poprawy pod względem bezpieczeństwa lub nadzoru?

.....

19. Czy szkoła jest dostosowana do potrzeb uczniów z niepełnosprawnościami?

.....

20. Jak ocenia Pan/Pani oświetlenie naturalne i sztuczne w salach?

.....

21. Czy w szkole jest wystarczająco ciepło/chłodno?

.....

22. Czy w szkole jest wystarczająco cicho?

.....

23. Jak szkoła wpływa na Pana/Pani nastrój i motywację do pracy?

.....

24. Jak wyobraża sobie Pan/Pani szkołę idealną – z perspektywy nauczyciela?

.....

.....

25. Gdyby miał(a) Pan/Pani pełną swobodę i budżet – co by Pan/Pani zmienił(a) lub dodał(a) w szkole?

.....

.....

26. Jakie rozwiązania architektoniczne lub organizacyjne warto byłoby przenieść z innych szkół, które zna Pan/Pani z doświadczenia lub podróży?

.....

.....

27. Czy jest coś, niewspomniane w ankiecie, co uważa Pan/Pani za ważne w kontekście funkcjonowania szkoły?

.....

.....

.....

ANKIETA DLA PANI DYREKTOR
Jablonica, 07.11.2025 r.

1. Jak ocenia Pani ogólny stan infrastruktury szkoły? Co działa dobrze, a co wymaga poprawy?

.....
.....

2. Jakie są największe wyzwania związane z utrzymaniem i organizacją przestrzeni szkolnej?

.....
.....

3. Jakie wyzwania organizacyjne (przechowywanie sprzętu, podział sal) pojawiają się na co dzień?

.....
.....

4. Jakie zmiany w wyglądzie lub funkcjonalności szkoły uważa Pani za najbardziej potrzebne?

.....
.....

5. Jak ocenia Pani układ komunikacyjny w szkole (korytarze, wejścia, ewakuacja)?

.....
.....

6. Czy szkoła jest w pełni dostępna dla uczniów z niepełnosprawnościami?

.....
.....

7. Co według Pani najbardziej wpływa na samopoczucie uczniów i nauczycieli w obecnej przestrzeni?

.....
.....

8. Jakie są największe potrzeby kadry nauczycielskiej w zakresie warunków pracy?

.....
.....

9. Czy obecna przestrzeń sprzyja współpracy między nauczycielami i wymianie doświadczeń?

.....
.....

10. Czy infrastruktura szkoły pozwala na efektywne wykorzystanie przestrzeni podczas przerw lub zajęć dodatkowych?

.....
.....

11. Czy widzi Pani potrzebę wprowadzenia nowych przestrzeni? Jeśli tak, to jakich?

.....
.....

12. Jak ocenia Pani stan zaplecza technicznego szkoły?

.....
.....

13. Jak można połączyć nowoczesne rozwiązania z zachowaniem przyjaznego, bezpiecznego klimatu szkoły?

.....
.....

14. Jak można wykorzystać przestrzeń do lepszej komunikacji między uczniami, rodzicami i nauczycielami?

.....
.....

15. Jak ocenia Pani warunki nauki i odpoczynku uczniów (sale lekcyjne, korytarze, stołówka, biblioteka, toalety, boiska)?

.....
.....

16. Czy w szkole są miejsca sprzyjające kreatywności, integracji, odpoczynkowi?

.....
.....

17. Jakie zmiany w przestrzeni mogłyby pozytywnie wpłynąć na zachowanie, koncentrację i relacje uczniów?

.....
.....

18. Jak ocenia Pani bezpieczeństwo fizyczne i emocjonalne w szkole?

.....
.....

19. Czy szkoła ma wystarczająco miejsc do organizacji wydarzeń, spotkań, zebrań, projektów?

.....
.....

20. Czy są inne szkoły (w Polsce lub za granicą), które są dla Pani inspiracją?

.....
.....

21. Gdyby miała Pani nieograniczony budżet i pełną swobodę – jaką szkołę by Pani stworzyła?

.....
.....

22. Jakie trzy rzeczy uważa Pani za absolutny priorytet w organizacji przestrzeni szkolnej?

.....
.....

23. Jakie wartości powinna odzwierciedlać przestrzeń szkolna (np. otwartość, bezpieczeństwo, kreatywność, ekologia)?

.....
.....

24. Jak chciałaby Pani, żeby szkoła była postrzegana przez uczniów, rodziców i społeczność lokalną?

.....
.....
.....
.....

25. Jaką rolę powinna odgrywać estetyka w edukacji i codziennym życiu szkoły?

.....
.....

26. Co Pani zdaniem sprawia, że szkoła staje się miejscem, do którego chce się wracać?

.....
.....
.....

27. Czy jest coś, niewspomniane w ankiecie, co uważa Pani za ważne w kontekście funkcjonowania szkoły?

.....
.....
.....
.....

1.3. Wnioski z ankiet przeprowadzonych w szkole

Uczniowie (22 ankietowanych w klasach 5-8):

1. Brak dedykowanego miejsca, gdzie mogliby spędzać czas podczas przerw, aktualnie czas ten jest spędzany w klasach, w toalecie lub na korytarzu (12 – klasa, 8 – toaleta, 5 – korytarz).
2. Czas podczas przerw spędzany jest głównie na rozmowach z rówieśnikami.
3. Dzieci integrują się między klasami.
4. Większość uczniów czuje się komfortowo w salach lekcyjnych (15 – tak, 6 – neutralnie, 1 – nie).
5. Połowa uczniów uważa ławki za wygodne, a druga połowa myśli przeciwnie (11 – nie, 11 – tak).
6. Oświetlenie i temperatura w szkole oceniana jest pozytywnie, problemem za to jest hałas – jest to najczęściej pojawiająca się odpowiedź na pytanie „Co Ci najbardziej przeszkadza lub utrudnia naukę na co dzień?”.
7. Połowa dzieci dostrzegła problem, jakim jest za mała sala gimnastyczna.
8. Według ankietowanych z toalety korzysta się dobrze, jednak problematyczne jest to, że dużo osób tam przesiaduje i występują problemy z utrzymaniem czystości.
9. Niektórzy uczniowie nie korzystają z biblioteki lub też wspominają, że jest za mała, co może być powodem, dlaczego tak jest. Osobiście uważam, że miejsce, w którym się znajduje, jest mało intuicyjne i może to również wpływać na to, że dzieci się tam nie pojawiają.
10. Brak miejsca na szatnię dla starszych dzieci – młodsze klasy mają dedykowane pomieszczenie, a reszta znajduje się na korytarzu lub w przedsionku w formie wieszaków.
11. Wśród pomieszczeń wymienianych przez uczniów, które mogłyby się pojawić w szkole, są strefa relaksu, większa biblioteka, większa sala gimnastyczna, siłownia, większa sala dedykowana do łączonych zajęć, kino, prysznic, ścianka wspinaczkowa.
12. Kilka osób dostrzegło, że droga do toalet w zależności od skrzydła budynku, w którym się znajdują aktualnie, może być problematyczna (toaleta damska na piętrze jednego skrzydła, męska drugiego).
13. Na pytanie „Gdybyś mógł zmienić jedną rzecz w szkole, co by to było?” najczęstsze odpowiedzi to: sala gimnastyczna, toalety, biblioteka, komfort w klasach, głośne otoczenie.
14. Większość osób odpowiada, że ma gdzie odpocząć między lekcjami, ale na pytanie, czy chcieliby mieć więcej stref relaksu lub pracy cichej również odpowiadają pozytywnie.
15. Większość osób chciałoby jak najszybciej wyjść ze szkoły, niż w niej przebywać.
16. Wśród mebli, które sprawiają, że ankietowani czują się dobrze w danym miejscu, są sofa, krzesła, pufy, łóżko, materac, co sugeruje, że dobrze wpływają na nich przedmioty, na których można siedzieć lub leżeć.

Nauczyciele (9 ankietowanych):

1. Pokój nauczycielski spełnia potrzeby, choć może potrzeba więcej miejsca do przechowywania.
2. Żeby zwiększyć komfort nauczycieli, można wprowadzić jeszcze bardziej komfortowy kącik do wyciszenia, relaksu.
3. W obecnym układzie szkoły pracę nauczycieli utrudnia brak auli, brak wystarczającej ilości klas, pomieszczeń dla pedagoga.
4. Jakość nauczania mogłoby podnieść wybudowanie pełnowymiarowej sali gimnastycznej oraz pracowni fizyczno-chemicznej.

5. Potrzeba więcej miejsca na przechowywanie pomocy dydaktycznych.
6. Tradycyjny układ ławek jest wystarczający do aktualnych potrzeb, jeśli jest możliwość zmiany układu mebli w miarę szybko.
7. Według nauczycieli kilka sal wymaga doposażenia w tablice multimedialne, jako że ten sposób przekazywania wiedzy pomaga im w utrzymaniu uwagi uczniów. Innym czynnikiem wpływającym na utrzymanie uwagi jest porządek.
8. Problemy w zachowaniu uczniów wynikające z warunków architektonicznych wskazane przez nauczycieli to spotykanie się w łazience, wynikające z braku przestrzeni do poznawania się oraz zbyt duża ilość hałasu, która źle wpływa na niektórych uczniów (rozwiązanie – wprowadzenie stref wyciszenia).
9. Szkoła nie jest przystosowana do potrzeb uczniów z niepełnosprawnościami.
10. Obecne oświetlenie sztuczne może być za słabe.
11. Brak miejsca na szatnię dla starszych uczniów, szafki na książki dla każdego ucznia.
12. W kilku odpowiedziach pojawia się nacisk na pozytywne nastawienie rodziców – uważane za kluczowe dla komfortu pracy.

Pani dyrektor:

1. Ogólny stan infrastruktury określony jako dobry.
2. Największy problem: brak pomieszczenia na archiwum.
3. Potrzeba remontu kuchni.
4. Szkoła nie jest w pełni dostosowana do osób z niepełnosprawnościami.
5. Brak strefy wyciszenia i odpoczynku.
6. Brakuje psychologa.
7. Korytarze, sale, oświetlenie, temperatura – oceniane jako dobre.
8. Przestrzeń sprzyja współpracy nauczycieli.
9. Infrastruktura pozwala na organizację wydarzeń.
10. Dobry wpływ na uczniów mają szerokie korytarze, jasne sale i ciepło w budynku.

Porównanie odpowiedzi wśród różnych grup ankietowanych:

Zgodność:

1. Najważniejszy problem: sala gimnastyczna jest zbyt mała:
Uczniowie mówią o tym najczęściej.
Nauczyciele wskazują ją jako główny brak.
Dyrekcja także uważa salę gimnastyczną za priorytet.
2. Potrzeba stref wyciszenia / odpoczynku:
Nauczyciele i dyrekcja: strefa wyciszenia jest potrzebna.
Uczniowie: wielu skarży się na hałas, część chciałaby stref relaksu.
3. Brak pełnej dostępności dla osób z niepełnosprawnościami:
Zgodne w ankietach nauczycieli i dyrekcji.

Różnice:

1. Hałas

Uczniowie: kluczowy problem; większość uważa, że jest za głośno.
Nauczyciele i dyrekcja: nieliczni wskazują na hałas lub nie zauważają problemu.
Dorośli są przyzwyczajeni do środowiska szkolnego, a dla dzieci hałas jest realną barierą w nauce i komfortowym funkcjonowaniu.

2. Komfort sal lekcyjnych

Uczniowie: krytyka niewygodnych krzesel i ławek.

Nauczyciele i dyrekcja: większość ocenia ergonomię sal jako dobrą lub bardzo dobrą. Perspektywa użytkownika siedzącego wiele godzin (dzieci) jest zupełnie inna niż nauczycieli, którzy są bardziej mobilni.

3. Postrzeganie problemów organizacyjnych

Dyrekcja: jedynym wskazanym problemem jest archiwum.

Nauczyciele: wskazują wiele kwestii – brak auli, brak miejsca, niewystarczająca technologia.

Uczniowie: nie widzą problemów organizacyjnych, skupiają się na odczuciach (hałas, niewygoda).

Dyrekcja patrzy z poziomu zarządzania, nauczyciele – z praktyki pracy, uczniowie – z perspektywy emocji i komfortu.

4. Toalety

Uczniowie: często wskazują na brzydki zapach, przepiętnienie, przebywanie tam innych uczniów.

Nauczyciele i dyrekcja: problem nie występuje w odpowiedziach. Dorośli mogą mieć ograniczoną wiedzę o tym, co dzieje się w toaletach podczas przerw.

Różne perspektywy:

Uczniowie zwracają uwagę na komfort, emocje, przestrzeń społeczną (relacje, hałas, toalety). Szkoła jest miejscem, w którym spędzają dużą część swojego dnia i naturalne jest, że chcą w tej przestrzeni czuć się jak najlepiej.

Nauczyciele myślą głównie o organizacji pracy, technologii, przestrzeni dydaktycznej. Po wielu latach nauczania w tej placówce są przyzwyczajeni do pewnych rozwiązań technicznych i funkcjonowanie w szkole jest dla nich intuicyjne. Nie dostrzegają problemów, z którymi na co dzień borykają się uczniowie. Według nich nie należy zmieniać obecnego sposobu funkcjonowania szkoły.

Przeprowadzona ankieta wśród uczniów klas 5–8 oraz nauczycieli ujawniła szereg problemów związanych z funkcjonowaniem przestrzeni szkolnej i jej dostosowaniem do współczesnych potrzeb edukacyjnych, społecznych i rozwojowych. Obecny układ szkoły, warunki architektoniczne oraz wyposażenie nie wspierają w pełni komfortu, integracji ani efektywności nauki.

Najważniejszym problemem jest brak odpowiednich przestrzeni wspólnych. Ponieważ uczniowie nie mają miejsca do spędzania przerw, odpoczynku czy cichej pracy, przebywają głównie w klasach lub w toaletach, co prowadzi do nadmiernego hałasu i zachowań niepożądanych. Brakuje także stref relaksu, przestrzeni integracyjnych oraz funkcjonalnej szatni dla starszych roczników.

Kolejnym istotnym zagadnieniem jest niedopasowanie infrastruktury sportowej i dydaktycznej do potrzeb szkoły. Zarówno uczniowie, jak i nauczyciele wskazują na zbyt małą salę gimnastyczną, brak auli czy pracowni przedmiotowych. Wśród problemów pojawiają się również kwestie komfortu codziennego użytkowania szkoły – wygoda mebli, czystość i organizacja toalet, intuicyjność rozmieszczenia pomieszczeń (np. biblioteki), zbyt duży hałas czy niewystarczające oświetlenie sztuczne. Nie bez znaczenia pozostaje również niedostosowanie budynku do potrzeb uczniów z niepełnosprawnościami.

Nauczyciele dodatkowo zwracają uwagę na braki przestrzeni magazynowej,

potrzebę doposażenia sal w nowoczesne narzędzia edukacyjne oraz problem przechowywania materiałów uczniów (brak szafek). Wyniki ankiety wskazują, że obecna przestrzeń szkolna nie sprzyja pełnemu wykorzystaniu potencjału uczniów ani komfortowi pracy kadry. Projekt ma więc za zadanie odpowiedzieć na te potrzeby poprzez stworzenie bardziej funkcjonalnego, dostępnego i przyjaznego środowiska edukacyjnego.

1.4 Stan istniejący

Obecny budynek szkoły ma stosunkowo prostą, czytelną formę architektoniczną, jednak jego organizacja funkcjonalna nie w pełni odpowiada współczesnym potrzebom użytkowników. Obiekt składa się z dwóch bliźniaczych skrzydeł, połączonych wyłącznie na poziomie parteru. Dla użytkowników dostępne są trzy kondygnacje: parter, pierwsze piętro oraz częściowo użytkowane poddasze. Dodatkowo na poziomie -1 znajduje się piwnica, w której zlokalizowano hydrofor. Całość przykryta jest dachami dwuspadowymi, których konstrukcja pozostaje częściowo widoczna na poddaszu w postaci słupów, nadając tej przestrzeni specyficzny charakter.

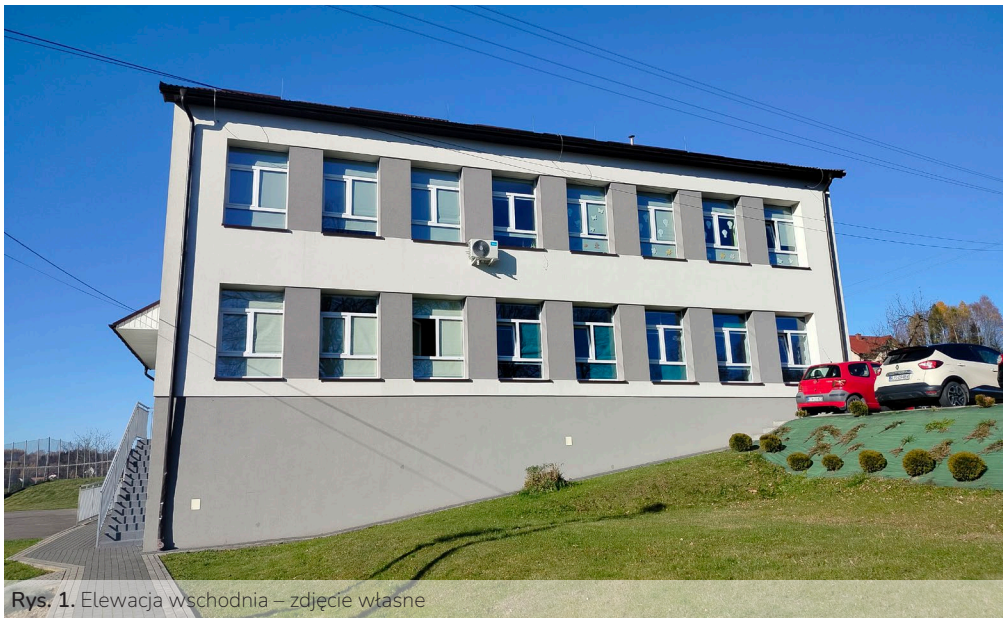
Budynek usytuowany jest na wydłużonej działce o wyraźnym spadku w kierunku wschodnim i południowym, co wpływa na sposób jego odbioru w krajobrazie oraz możliwości rozbudowy. Na terenie działki znajdują się również elementy infrastruktury towarzyszącej – niewielki budynek gospodarczy przeznaczony dla konserwatora, a także zespół obiektów sportowych, w tym boiska do siatkówki i piłki nożnej, trybuna, bieżnia z miejscem do skoku w dal oraz siłownia plenerowa. Od strony północnej zlokalizowano parking, obsługujący użytkowników szkoły.

Układ funkcjonalny wnętrza jest jednak niejednorodny i miejscami problematyczny. Na parterze znajdują się podstawowe funkcje wspólne, takie jak stołówka oraz niewielka kuchnia zlokalizowana w pobliżu wejścia. W tej części budynku przewidziano również szatnię, jednak wyłącznie dla młodszych dzieci – starsi uczniowie zmuszeni są korzystać z prowizorycznych wieszaków umieszczonych w przestrzeni korytarza, co wpływa negatywnie na estetykę i porządek tej strefy. Biblioteka, mimo swojej istotnej roli, została umieszczona w mało intuicyjnym miejscu – poza głównym ciągiem komunikacyjnym, co wymaga przejścia przez mniej uczęszczane fragmenty budynku i może ograniczać jej dostępność oraz częstotliwość użytkowania. Istotnym problemem jest również sala gimnastyczna, której niewystarczające wymiary – zarówno pod względem powierzchni, jak i wysokości – znacząco ograniczają możliwości prowadzenia zajęć sportowych.

Pierwsze piętro pełni głównie funkcję dydaktyczną – znajdują się tam sale lekcyjne oraz toalety. Układ tej kondygnacji ujawnia jednak istotne niedogodności komunikacyjne. Oba skrzydła budynku nie są ze sobą połączone na tym poziomie, co powoduje konieczność przemieszczania się przez parter w celu przejścia między nimi. W praktyce oznacza to, że uczniowie, chcąc skorzystać z toalety przypisanej do danej części budynku, mogą być zmuszeni do pokonania znacznej odległości. Podobny problem dotyczy rodziców – gabinet dyrektora zlokalizowany jest w dalszym skrzydle, co wymaga przejścia przez znaczną część szkoły od wejścia głównego, utrudniając czytelność układu i dostępność tej przestrzeni.

Poddasze użytkowane jest jedynie częściowo – wykorzystano wyłącznie przestrzeń nad wschodnim skrzydłem, gdzie znajdują się dwie sale lekcyjne. Pozostała część tej kondygnacji pozostaje niewykorzystana, mimo potencjału przestrzennego wynikającego z konstrukcji dachu.

Istotnym mankamentem budynku jest również brak dostosowania do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, co znacząco ogranicza jego inkluzywność.

Rys. 1. Elewacja wschodnia – zdjęcie własne

Rys. 2. Budynek szkoły – zdjęcie własne

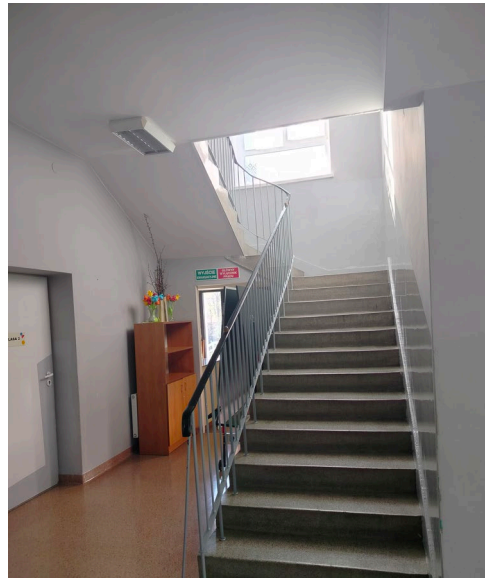
Rys. 3. Elewacja zachodnia – zdjęcie własne

Rys. 4. Budynek gospodarczy – zdjęcie własne

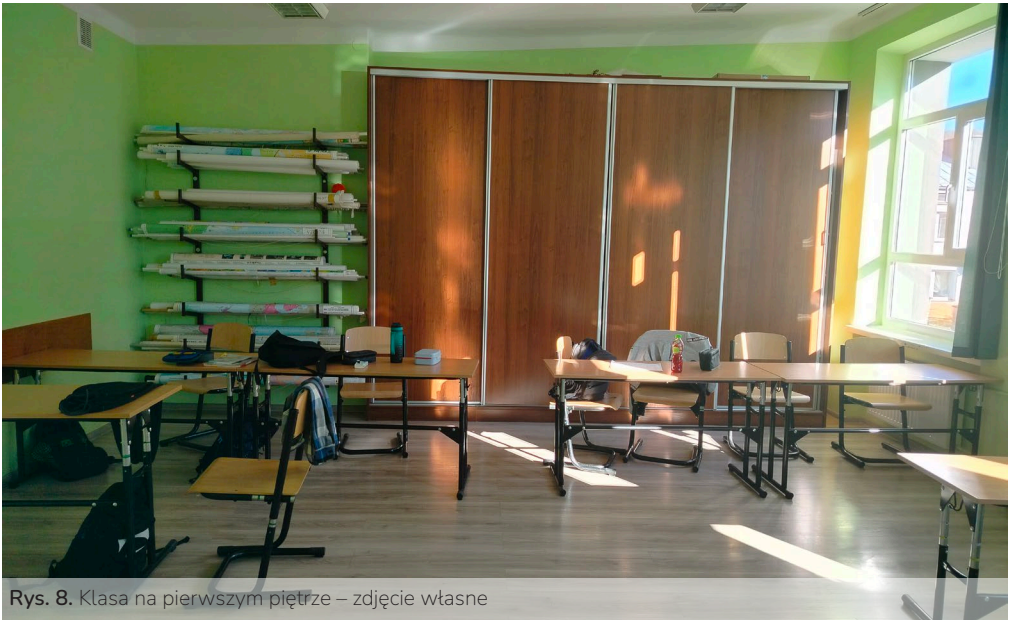
Rys. 5. Korytarz na parterze – zdjęcie własne

Rys. 6. Klatka schodowa – zdjęcie własne

Rys. 7. Korytarz na pierwszym piętrze – zdjęcie własne

Rys. 8. Klasa na pierwszym piętrze – zdjęcie własne

Rys. 9. Klasa na pierwszym piętrze – zdjęcie własne

Rys. 10. Klasa na pierwszym piętrze – zdjęcie własne

Rys. 11. Klasa na poddaszu – zdjęcie własne

Rys. 12. Klasa na poddaszu – zdjęcie własne

Przypisy:

[1] *Słownik geograficzny Królestwa Polskiego i innych krajów słowiańskich*, t. III, Warszawa, Wydawnictwo „Filip Sulimierski i Władysław Walewski”, 1882, s. 341.

[2] Urząd Gminy Skotyszyn, *Raport o stanie Gminy Skotyszyn za rok 2024*, Skotyszyn 2025, s. 7.

[3] Ł. Biernacka, *Szkoła podstawowa w Jabtonicy*, „Wieści Skotyszyńskie – Biuletyn Informacyjny Rady i Urzędu Gminy w Skotyszynie”, nr 1 (12)/2009, styczeń–luty 2009, s. 5–7.

[4] Ł. Biernacka, dyrektor Szkoły Podstawowej w Jabtonicy, informacja ustana, 2025.

[5] Ł. Biernacka, *Szkoła podstawowa w Jabtonicy*, „Wieści Skotyszyńskie – Biuletyn Informacyjny Rady i Urzędu Gminy w Skotyszynie”, nr 1 (12)/2009, styczeń–luty 2009, s. 5.

[6] P. Zumthor, *Myślenie architekturą*, Kraków, Karakter, 2010, s.67.

PROCES PROJEKTOWY

2.1. Układ funkcjonalny

Układ funkcjonalny został opracowany na podstawie analizy potrzeb użytkowników, z priorytetem czytelności, efektywnej komunikacji i logicznego grupowania funkcji.

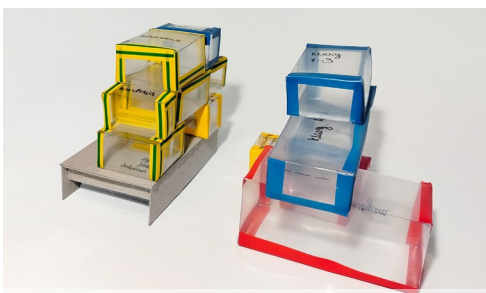
Pracę nad projektem rozpoczęłam od szczegółowej analizy potrzebnych funkcji oraz określenia powierzchni niezbędnej do ich realizacji, tak aby projektowana przestrzeń była w pełni praktyczna. Odpowiedni układ funkcjonalny stanowił dla mnie priorytet, dlatego etap ten był pierwszym i kluczowym krokiem w procesie projektowym.

By ułatwić sobie ten proces, skonstruowałam sześciany o różnych kubaturach z przezroczystej folii, sklejonej taśmą. Metoda ta pozwoliła mi w szybki i czytelny sposób przeanalizować różne warianty rozmieszczenia funkcji i wybrać układ najlepiej odpowiadający na potrzeby użytkowników.

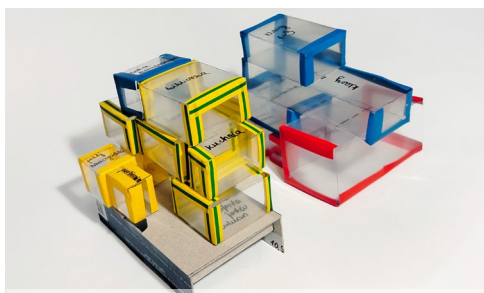
Każdemu z sześcianów przypisałam inną funkcję, wynikającą z rzeczywistych potrzeb szkoły, a następnie zestawiałam je w różnych konfiguracjach, grupując je na podstawie ich przeznaczenia. Podstawowy podział obejmował:

- przestrzenie dydaktyczne (z wyodrębnieniem zerówki z oddziałem przedszkolnym, która ze względu na hałas i inny charakter prowadzenia zajęć, zasługiwała na oddzielenie od reszty klas),
- przestrzeń dla nauczycieli (pokój nauczycielski, sekretariat i gabinet dyrektora oraz toaletę),
- przestrzenie ogólnodostępne (aula, stołówka z kuchnią, świetlica, biblioteka, toalety),
- przestrzenie sportowe (sala gimnastyczna, szatnie, toalety i prysznice).

Zastosowany podział miał na celu poprawę organizacji pracy, orientacji w budynku i dostępności poszczególnych funkcji. Efekt końcowy miał również w naturalny sposób sprzyjać integracji uczniów, skrócić drogi komunikacyjne oraz wyeliminować dotychczasowe problemy wynikające z rozproszenia przestrzeni.

Rys. 13. Model – zdjęcie własne

Rys. 14. Model – zdjęcie własne

Ograniczenia konstrukcyjne istniejącego budynku doprowadziły do rozbudowy bryły, w tym wysunięcia sali gimnastycznej poza obrys w celu zapewnienia jej pełnej funkcjonalności.

Ostatecznie z analizy wynikało, że po wprowadzeniu nowych funkcji obecnie użytkowana powierzchnia szkoły okazała się niewystarczająca. W związku z tym zdecydowałam się wykorzystać przestrzeń pod wschodnim skrzydłem budynku oraz poddasze w jego zachodniej części, które dotychczas pozostawały nieużytkowane. Mimo tego zabiegu wciąż pozostawały funkcje, które potrzebowały więcej powierzchni – głównie sala gimnastyczna. Ze względu na układ ścian nośnych nie było możliwości wprowadzenia pełnowymiarowej sali w obrębie istniejącego obrysu budynku. Umieszczenie jej pomiędzy ścianami ograniczyłoby zajęcia wychowania fizycznego wyłącznie do gimnastyki, wszelkie gry zespołowe nie byłyby możliwe do organizacji na tej przestrzeni.

Z tego względu segment, w którym znalazła się sala gimnastyczna, został w znacznej części wysunięty poza obrys budynku, a wznwyż została mu poświęcona wysokość dwóch kondygnacji. Sala została wyposażona w pełne zaplecze – szatnie, magazyny sprzętu oraz sanitariaty – co bezpośrednio odpowiada zgłaszanym przez uczniów i nauczycieli potrzebom zwiększenia przestrzeni sportowej oraz jej funkcjonalności.

Na poziomie pierwszego piętra zaprojektowałam dodatkowo dwa wysunięcia bryły, które pozwoliły na uzyskanie większej powierzchni przeznaczonej na sale lekcyjne oraz świetlicę. Ostatnią ingerencją skutkującą rozszerzeniem bryły szkolnej było połączenie dwóch części szkoły na poziomie pierwszego piętra, w celu usprawnienia komunikacji pomiędzy nimi. Kolejnym założeniem komunikacyjnym było umieszczenie w budynku wind – ze względu na brak możliwości połączenia budynku na poziomie poddasza konieczne było zaprojektowanie dwóch niezależnych szybów.

2.2 Kolorystyka

Paleta kolorystyczna została opracowana na podstawie analizy lokalnego dziedzictwa kulturowego i krajobrazu, wspierając identyfikację funkcji oraz orientację w przestrzeni.

W swoim projekcie chciałam w luźny sposób nawiązać do dziedzictwa kulturowego regionu, dlatego poszukiwania kolorystyki zastosowanej w projekcie rozpoczęłam od analizy barw drewnianej, gotyckiej figurki znalezionej w przydrożnej kapliczce w Jabłownicy w 2010 roku^[7].

Według przeprowadzonych badań figura pochodzi z pierwszej połowy XIV wieku^[8] i jest rzeźbą przyścienną wykonaną z drewna lipowego^[9]. Szaty Madonny są polichromowane w kolorach złotym, srebrnym, białym oraz przygaszonego błękitu, natomiast szaty Dzieciątka utrzymane są w intensywnej czerwieni.

Pierwszym krokiem w procesie poszukiwania palety kolorystycznej była identyfikacja dominujących barw obecnych na fotografii obiektu. Następnie obraz poddałam cyfrowej obróbce – poprzez zmianę nasycenia, kontrastu oraz temperatury barwowej – aby sprawdzić, które kolory zaczynają dominować i jakie nowe relacje kolorystyczne ujawniają się w wyniku tych przekształceń.

Na podstawie tych obserwacji opracowałam zestaw bardziej nasyconych barw przewodnich, które następnie przypisałam poszczególnym funkcjom i strefom w budynku. Kolory te stanowią podstawę kompozycji wewnątrz i pojawiają się w elementach wykończeniowych, zabudowie meblowej oraz detalach architektonicznych, ułatwiając orientację w przestrzeni i budując czytelną identyfikację poszczególnych części szkoły.

Rys. 15. Etapy analizy kolorystycznej rzeźby z Jabłownicy – opracowanie własne na podstawie zdjęcia z portalu jaslo4u.pl

W celu uzyskania spójnej i harmonijnej palety barw zastosowałam dodatkowo metodę analizy fotografii przedstawiających lokalny krajobraz. Na wybrane zdjęcia nałożyłam półprzezroczyste warstwy kolorów bazowych (o przezroczystości około 30%). Na tej podstawie pobierałam próbki barw, które uzupełniały i rozwijały wcześniej wypracowaną paletę.

Tak opracowana paleta kolorystyczna pozwala zachować spójność wizualną całego budynku, jednocześnie różnicując jego poszczególne strefy funkcjonalne oraz wzmacniając identyfikację przestrzeni przez użytkowników.

Rys. 16. Kolejne etapy analizy kolorystycznej – opracowanie na podstawie zdjęć własnych

<p>Ciemny turkus #005151 C100 M0 Y0 K68</p>	<p>Intensywny cyjan #00CCCC C100 M0 Y0 K20</p>	<p>Limonkowa zieleń #A2D729 C25 M0 Y81 K16</p>	<p>Kanarkowa żółć #FFFB7B C0 M2 Y52 K0</p>	<p>Słoneczny złoty #FBB02D C0 M30 Y82 K2</p>	<p>Plamienna pomarańcz #FF4A1C C0 M71 Y89 K0</p>
<p>Głęboki, tajemniczy odcień turkus łączący elegancję i spokój. Tworzy wrażenie stabilności, profesjonalizmu i ponadczasowej klasy.</p>	<p>Energetyczny, nowoczesny odcień cyjanu. Przywołuje skojarzenia z technologią, świeżością i futurystyczną estetyką.</p>	<p>Świeży i żywy kolor przywołujący na myśl naturę, energię i optymizm.</p>	<p>Promienny odcień żółci kładący się z energią słońca i pozytywną atmosferą.</p>	<p>Jasny, energetyczny złoto-pomarańczowy odcień symbolizujący kreatywność i optymizm.</p>	<p>Intensywny pomarańczowo-czerwony kolor przyciągający uwagę i symbolizujący energię oraz pasję.</p>
<p>Psychologia koloru</p> <ul style="list-style-type: none"> - uspokajający - elegancji - intrygujący - refleksyjny - stabilny 	<p>Psychologia koloru</p> <ul style="list-style-type: none"> - stymulujący - energetyczny - nowoczesny - odświeżający - dynamiczny 	<p>Psychologia koloru</p> <ul style="list-style-type: none"> - radosny - świeży - pobudzający 	<p>Psychologia koloru</p> <ul style="list-style-type: none"> - zwiększa poczucie szczęścia - dodaje energii - inspirowanie radością - wzmacnia pozytywne emocje - zachęca do zabawy 	<p>Psychologia koloru</p> <ul style="list-style-type: none"> - pobudza pozytywność - wzmacnia pewność siebie - dodaje energii - zachęca do działania 	<p>Psychologia koloru</p> <ul style="list-style-type: none"> - zwiększa czujność - motywuje do działania - generuje ekscytację - pobudza kreatywność

Rys. 17. Zestawienie próbek kolorystycznych z opisami – opracowanie własne

2.3. Materiały i oświetlenie

Zastosowanie naturalnych materiałów, jasnej kolorystyki oraz równomiernego oświetlenia tworzy środowisko sprzyjające koncentracji, komfortowi i czytelności przestrzeni.

Projekt wnętrza szkoły opiera się na spójnej i konsekwentnej paletce materiałowej, w której dominują naturalne materiały, jasne powierzchnie oraz wyraziste akcenty kolorystyczne. Zastosowane rozwiązania mają na celu stworzenie przestrzeni przyjaznej, czytelnej i sprzyjającej koncentracji, a jednocześnie nadającej budynkowi nowoczesny charakter.

Podstawowym materiałem wykorzystywanym w aranżacji wnętrza jest drewno, pojawiające się zarówno w zabudowie meblowej, jak i w elementach konstrukcyjnych poddasza. Naturalne wykończenie drewna wprowadza do wnętrza ciepło. W przestrzeniach poddasza drewno dodatkowo podkreśla konstrukcję dachu, w którą wkomponowana została część zabudowy meblowej oraz półek.

Ściany w większości pomieszczeń utrzymane są w jasnej, neutralnej kolorystyce, która optycznie powiększa przestrzeń i dobrze współpracuje z naturalnym światłem. W salach lekcyjnych jedną ze ścian stanowią powierzchnie korkowe, umożliwiające ekspozycję prac uczniów, materiałów dydaktycznych oraz informacji.

W budynku zaprojektowano system posadzek na bazie żywicy poliuretanowej. Posadzki poliuretanowe charakteryzują się wysoką odpornością na ścieranie i intensywne użytkowanie, dzięki czemu dobrze sprawdzają się w przestrzeniach szkolnych. Zastosowanie bezspoinowej technologii eliminuje konieczność stosowania fug, co ułatwia utrzymanie higieny. Powierzchnia posadzki została zaprojektowana w wykończeniu matowym lub półmatowym, co ogranicza powstawanie refleksów świetlnych i zapewnia komfort użytkowania w pomieszczeniach o dużym dostępie światła naturalnego. Dodatkowo zastosowano delikatną strukturę antypoślizgową, zwiększającą bezpieczeństwo użytkowników.

System oświetlenia opiera się głównie na liniowych oprawkach LED, które zapewniają równomierne, rozproszone światło sprzyjające pracy i nauce. Tego typu oświetlenie pozwala uniknąć ostrych kontrastów i zapewnia komfort wizualny podczas zajęć, również przy korzystaniu z ekranów komputerowych czy tablic dydaktycznych.

Duże znaczenie ma także światło naturalne, wprowadzane do wnętrza poprzez liczne przeszklenia. Szczególnie istotne są duże powierzchnie okienne w salach lekcyjnych oraz panoramiczne przeszklenia w wybranych pomieszczeniach, które wzmacniają kontakt z otoczeniem.

Zestawienie naturalnych materiałów, jasnej kolorystyki oraz czytelnego systemu oświetlenia tworzy spójne, funkcjonalne i przyjazne środowisko edukacyjne, sprzyjające zarówno koncentracji, jak i pracy zespołowej uczniów.

2.4. Bryła

Forma budynku łączy współczesne interwencje z zastaną strukturą, podkreślając rozwój funkcjonalny i etapowość rozbudowy.

Bryła budynku szkoły składa się z dwóch głównych, tradycyjnych części przykrytych dachami dwuspadowymi, połączonych ze sobą na poziomie parteru. Proste, tynkowane elewacje oraz strome dachy tworzą spokojną i czytelną kompozycję architektoniczną, harmonijnie wpisującą się w otoczenie.

Istotnym elementem kompozycji są współczesne dobudowy, wyraźnie wyróżnione kolorystycznie. Kontrastują one z jasnymi elewacjami istniejącej części budynku i stanowią czytelny sygnał rozbudowy oraz wprowadzenia nowych funkcji.

Aby dodatkowo usprawnić komunikację między obiema częściami budynku, zaprojektowano przeszklony łącznik na poziomie pierwszego piętra, który pełni funkcję komunikacyjną, a jednocześnie doświetla przestrzeń wewnętrzną. Transparentny charakter tego elementu podkreśla podział pomiędzy pierwotną strukturą budynku a nowymi interwencjami architektonicznymi.

Od strony południowej elewacji pojawia się dynamiczna, przeszklona bryła w turkusowej kolorystyce, wysunięta poza lico ściany. Element ten otwiera wnętrze na otoczenie i doświetla przestrzeń dydaktyczną. Od strony północnej zaprojektowano również przeszklony pawilon w zielonej kolorystyce, częściowo uniesiony nad terenem na smukłych słupach. Element ten pełni funkcję przestrzeni wspólnych i stanowi wizualne podkreślenie strefy wejściowej.

Kolejnym elementem rozbudowy jest większa bryła w intensywnym czerwonym kolorze, mieszcząca przestrzeń sali gimnastycznej. Jej prosta, kubiczna forma wyraźnie odróżnia się od tradycyjnych dachów dwuspadowych części istniejącej, dzięki czemu nowa funkcja budynku staje się czytelna w kompozycji całości.

Całość tworzy zestawienie tradycyjnej formy budynku z wyraźnie zaznaczonymi współczesnymi interwencjami architektonicznymi. Dzięki zastosowaniu kontrastujących kolorów i materiałów nowe części są jednoznacznie odróżnione od istniejącej struktury, a jednocześnie tworzą spójną kompozycję architektoniczną.

2.5. Opis poszczególnych stref

Przestrzenie komunikacyjne

Korytarze szkolne zaprojektowano jako przestrzenie komunikacyjne o czytelnym układzie funkcjonalnym, które – oprócz podstawowej funkcji przemieszczania się pomiędzy pomieszczeniami – pełnią również rolę miejsc krótkiego odpoczynku i nieformalnych spotkań uczniów. Wnętrza utrzymano w spójnej stylistyce materiałowej i kolorystycznej, nawiązującej do pozostałych części budynku.

Korytarz na parterze stanowi główną przestrzeń komunikacyjną prowadzącą do najważniejszych stref szkoły. Zaprojektowano go jako czytelną i szeroką oś komunikacyjną, która zapewnia dobrą orientację w budynku oraz swobodny przepływ uczniów pomiędzy poszczególnymi częściami placówki. Wzdłuż jednej ze ścian zaprojektowano zabudowę z naturalnego drewna, w której znajdują się zintegrowane siedziska umożliwiające krótkie zatrzymanie się i odpoczynek. Na przeciwległej ścianie znajduje się ściana z korka, dająca możliwość wywieszania informacji oraz prezentowania prac i osiągnięć uczniów. W głębi korytarza widoczna jest przeszklona strefa widowni z widokiem na salę gimnastyczną. Intensywny czerwony kolor tej części stanowi wyrazisty akcent, który wizualnie zamyka perspektywę korytarza, podkreślając jednocześnie powiązanie przestrzeni komunikacyjnych z funkcjami sportowymi szkoły.

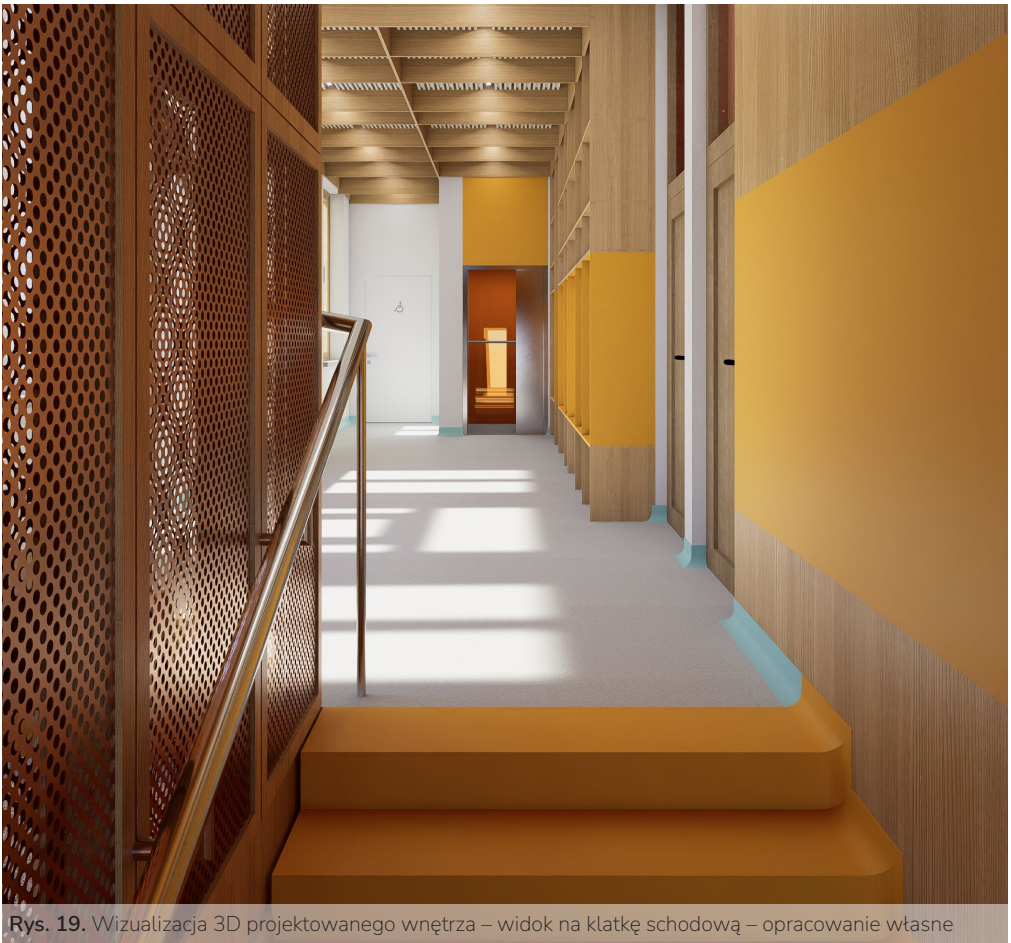
Istotnym elementem komunikacyjnym są również klatki schodowe, wykończone perforowanymi panelami. Ażurowa struktura wprowadza lekkość oraz subtelną grę światła i cienia, a jednocześnie stanowi wyraźny akcent kolorystyczny we wnętrzu. Stopnie schodów utrzymano w tym samym odcieniu, co podkreśla spójność kompozycji oraz ułatwia orientację w przestrzeni. Uzupełnieniem systemu komunikacji pionowej w budynku są dwie windy – po jednej w każdym skrzydle szkoły. Zapewniają one dostęp do wszystkich kondygnacji. Rozwiązanie to zwiększa komfort użytkowania budynku oraz zapewnia jego pełną dostępność dla osób o ograniczonej mobilności.

Korytarze na pierwszym piętrze pełnią funkcję komunikacyjną obsługującą sale dydaktyczne oraz przestrzenie wspólne. Wzdłuż ściany zaprojektowano ciąg zabudowy drewnianej, która pełni podwójną funkcję – przechowywania materiałów szkolnych oraz siedzisk dla uczniów. Zabudowa ta porządkuje przestrzeń korytarza, tworząc rytmiczny układ elementów funkcjonalnych, a jednocześnie sprzyja nieformalnym spotkaniom i krótkim przerwom pomiędzy zajęciami.

Komfort poruszania się po budynku poprawia znajdujący się na poziomie pierwszego piętra łącznik ze ścianami wykonanymi z żółtego szkła. W jego wnętrzu zlokalizowano długi blat roboczy z wysokimi siedziskami oraz niższe miejsca do siedzenia z poduszkami, które mogą być wykorzystywane przez uczniów podczas przerw. Transparentne przeszklenie wprowadza do wnętrza miękkie, filtrowane światło, jednocześnie zachowując wizualną otwartość przestrzeni.

Rys. 18. Wizualizacja 3D projektowanego wnętrza, widok na korytarz – opracowanie własne

Rys. 19. Wizualizacja 3D projektowanego wnętrza – widok na klatkę schodową – opracowanie własne

Rys. 20. Lokalizacja pomieszczenia na planie budynku – szatnia – opracowanie własne

Szatnie

Projektowana szatnia została podzielona na dwa bliźniacze pomieszczenia, oddzielone od siebie drewnianą konstrukcją z ażurowym wypełnieniem. Zabieg ten miał na celu wydzielenie przestrzeni bez całkowitego zamknięcia oraz umożliwienie naturalnej wentylację przestrzeni. Podział na dwa bliźniacze moduły pozwala także na elastyczne użytkowanie (np. podział na grupy wiekowe lub klasy).

Każdą z części wyposażono w ciąg zamykanych szafek rozmieszczonych wzdłuż dwóch przeciwległych ścian, wieszaki na odzież wierzchnią oraz umieszczone pod nimi siedziska, które jednocześnie pełnią funkcję schowków na obuwie. Naprzeciw wejścia zaprojektowano dodatkową zabudowę z wyższymi, w pełni zamykanymi szafkami, mogącymi w razie potrzeby służyć uczniom jako dodatkowa przestrzeń do przechowywania.

Wnętrze utrzymane jest w ciepłej, przyjaznej tonacji podkreślonej przez energetyczne żółte fronty szafek, elementy z naturalnego drewna oraz jasną, neutralną podłogę – odporną na intensywne użytkowanie.

Szatnia posiada dostęp do światła naturalnego poprzez okno umieszczone wysoko w ścianie. Dodatkowo zastosowano liniowe oprawy LED w suficie, gwarantujące równomierne, komfortowe oświetlenie bez efektu olśnienia. Ażurowa przegroda również wspiera przenikanie światła pomiędzy strefami.

Rys. 21. Wizualizacja 3D projektowanego wnętrza – widok na szatnię – opracowanie własne

Rys. 22. Lokalizacja pomieszczeń na planie budynku – strefa dla nauczycieli – opracowanie własne

Strefa dla nauczycieli – sekretariat, gabinet dyrektora i pokój nauczycielski

Projektowana przestrzeń strefy nauczycielskiej stanowi wyraźnie wydzieloną, a zarazem wizualnie spójną część szkoły. Układ funkcjonalny oparto na czytelnym podziale na trzy główne strefy: sekretariat, gabinet dyrektora oraz pokój nauczycielski. Całość łączy konsekwentna estetyka – naturalne drewno, głęboka zieleń oraz szkło w odcieniu turkusowym, budujące nowoczesny i profesjonalny charakter wnętrza. Kolorystyka nadaje przestrzeni spokojny, elegancki wyraz, wyraźnie odróżniający ją od bardziej dynamicznych stref uczniowskich. System oświetlenia oparty jest na liniowych oprawkach LED zintegrowanych z sufitem.

Sekretariat zlokalizowano bezpośrednio przy wejściu do strefy nauczycielskiej; pełni on funkcję pierwszego punktu kontaktu dla uczniów, rodziców oraz gości. Skupia w sobie funkcje stanowiska pracy administracyjnej, obsługi dokumentów i korespondencji, punktu informacyjnego oraz kontroli dostępu do dalszej części strefy. Zastosowałam masywne, drewniane biurko o prostych, geometrycznych formach, zapewniające komfort pracy. Obok przewidziane jest miejsce na drukarkę. Naprzeciw stanowiska znajduje się zabudowa meblowa w naturalnym wybarwieniu drewna, przeznaczona do archiwizacji dokumentów.

Gabinet dyrektora usytuowany jest za sekretariatem i oddzielony przegrodą z kolorowego szkła. Transparentność materiału zapewnia doływ światła, jednocześnie subtelnie filtrując widok i gwarantując prywatność. Wnętrze utrzymano w tej samej estetyce materiałowej co sekretariat, jednak jego atmosfera jest bardziej wyciszona. Centralny element stanowi duże, drewniane biurko, natomiast zabudowy meblowe integrują funkcje przechowywania, porządkując przestrzeń i wzmacniając jej reprezentacyjny charakter.

Pokój nauczycielski zlokalizowany jest po lewej stronie od wejścia, również oddzielony przeszkloną ścianą w kolorze turkusowym. To przestrzeń o bardziej swobodnym, mniej formalnym charakterze, sprzyjająca zarówno odpoczynkowi, jak i pracy. Została podzielona na czytelne strefy funkcjonalne:

- strefę wypoczynkową z dwoma fotelami, stolikami pomocniczymi oraz lampą stojącą,
- blat roboczy z krzesłami, umożliwiający pracę indywidualną lub spożywanie posiłków,
- aneks kuchenny z kompaktową zabudową o drewnianych frontach, wyposażony w zlew i podstawowe AGD, przeznaczony do przygotowania kawy oraz prostych posiłków.

Ostatnim elementem funkcjonalnym jest wydzielona toaleta dostępna bezpośrednio ze strefy nauczycielskiej, która dopełnia program przestrzeni.

Rys. 23. Wizualizacja 3D projektowanego wnętrza – sekretariat – opracowanie własne

Rys. 24. Wizualizacja 3D projektowanego wnętrza – sekretariat – opracowanie własne

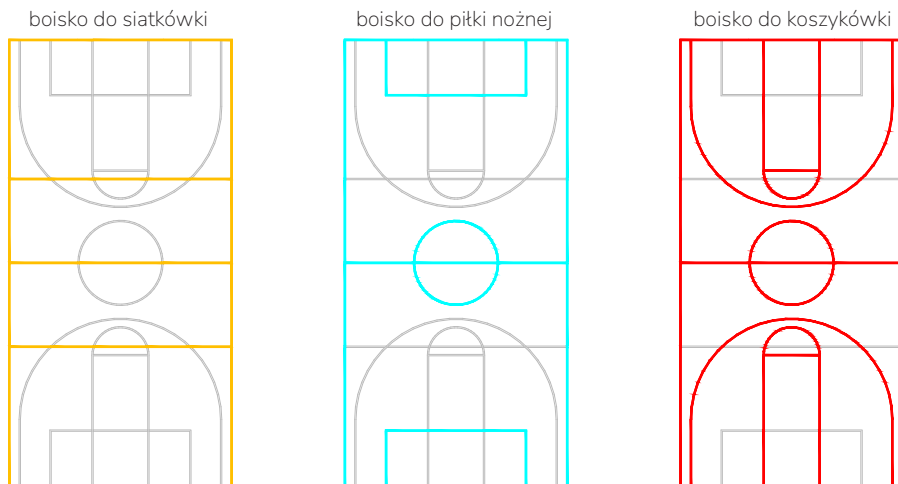

Rys. 25. Lokalizacja pomieszczeń na planie budynku – strefa sportowa – opracowanie własne

Sala gimnastyczna i pomieszczenia pomocnicze

Projektowany zespół pomieszczeń sportowych stanowi spójną pod względem funkcjonalnym i przestrzennym część szkoły. Obejmuje salę gimnastyczną zlokalizowaną na poziomie -1, zaplecze dla nauczyciela wychowania fizycznego oraz zespół szatni.

Sala usytuowana jest na kondygnacji -1 i ma wysokość dwóch kondygnacji, co zapewnia odpowiednie parametry przestrzenne do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego oraz organizacji szkolnych rozgrywek. Na boisku wyznaczono linie do gry w siatkówkę, koszykówkę oraz halową piłkę nożną. Wymiary pola gry dostosowane są do wielkości wnętrza – w niektórych przypadkach mają one charakter niestandardowy, jednak zachowują właściwe proporcje i są w pełni wystarczające do prowadzenia lekcji WF.

Rys. 26. Schemat linii na boisku sportowym – opracowanie własne

Sala wyposażona jest w kosze do koszykówki montowane do konstrukcji stropu, bramki do piłki nożnej, siatkę do siatkówki z możliwością demontażu, drabinki gimnastyczne wzdłuż jednej ze ścian oraz ławki usytuowane przy ścianie przeciwległej. Kolorystyka wnętrza oparta jest na energetycznej czerwieni i bieli, co nadaje przestrzeni dynamiczny charakter. Liniowe oświetlenie LED zintegrowane z sufitem zapewnia równomierne doświetlenie całej powierzchni boiska.

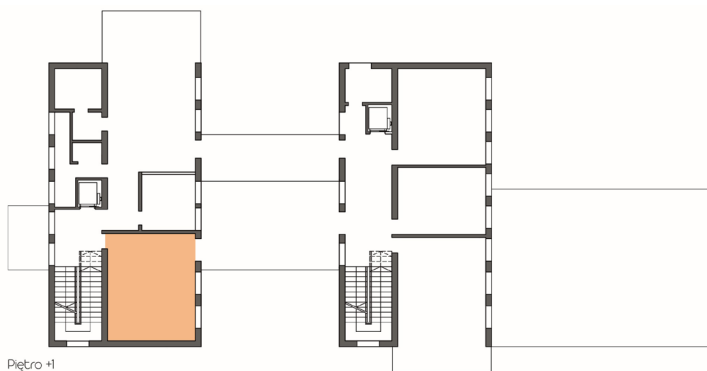
Bezpośrednio przy sali zlokalizowano kantorek nauczyciela wychowania fizycznego, funkcjonalnie połączony z magazynem sprzętu sportowego. Rozwiązanie to umożliwia wygodne przechowywanie piłek, materacy, siatek oraz drobnego wyposażenia, a także szybki dostęp do sprzętu podczas zajęć i kontrolę nad jego wydawaniem uczniom.

W sąsiedztwie sali na poziomie -1 umieszczony został zespół szatni – damska i męska, każda wyposażona w toalety oraz prysznice.

Istotnym elementem projektu jest wgląd na salę gimnastyczną z poziomu parteru poprzez duże przeszklenie. Tworzy to naturalną, kameralną widownię, umożliwiającą obserwację zajęć, meczów i wydarzeń sportowych bez konieczności wchodzenia bezpośrednio na halę. W przestrzeni widowni przewidziana została również gabłota na nagrody i trofea sportowe, prezentującą osiągnięcia szkolnych zespołów. Ze względu na charakter pomieszczenia, przeszklenie pomiędzy widownią a salą gimnastyczną powinno spełniać podwyższone wymagania bezpieczeństwa i odporności na uderzenia piłką.

Rys. 27. Wizualizacja 3D projektowanego wnętrza – sala gimnastyczna – opracowanie własne

Rys. 28. Lokalizacja pomieszczenia na planie budynku – aula – opracowanie własne

Aula

Aula stanowi wielofunkcyjną przestrzeń przeznaczoną do organizacji spotkań szkolnych, prezentacji, wykładów oraz wydarzeń okolicznościowych. Pomieszczenie zaprojektowano jako czytelną i uporządkowaną kompozycyjnie przestrzeń, w której układ funkcjonalny sprzyja zarówno odbiorowi występów i prezentacji, jak i organizacji różnorodnych wydarzeń szkolnych.

Centralnym elementem wnętrza jest strefa widowni w układzie amfiteatralnym. Rzędy siedzisk rozmieszczono na podestach o stopniowanej wysokości, co zapewnia dobrą widoczność sceny z każdego miejsca. Ławki wyposażono w poduszki w intensywnym, czerwonym kolorze, które stanowią wyraźny akcent kolorystyczny we wnętrzu.

Przed widownią znajduje się strefa sceniczna, umożliwiająca prowadzenie występów, prezentacji multimedialnych oraz organizację wydarzeń szkolnych. Otwarta przestrzeń przed sceną pozwala również na elastyczne wykorzystanie pomieszczenia, na przykład podczas warsztatów, spotkań czy przedstawień.

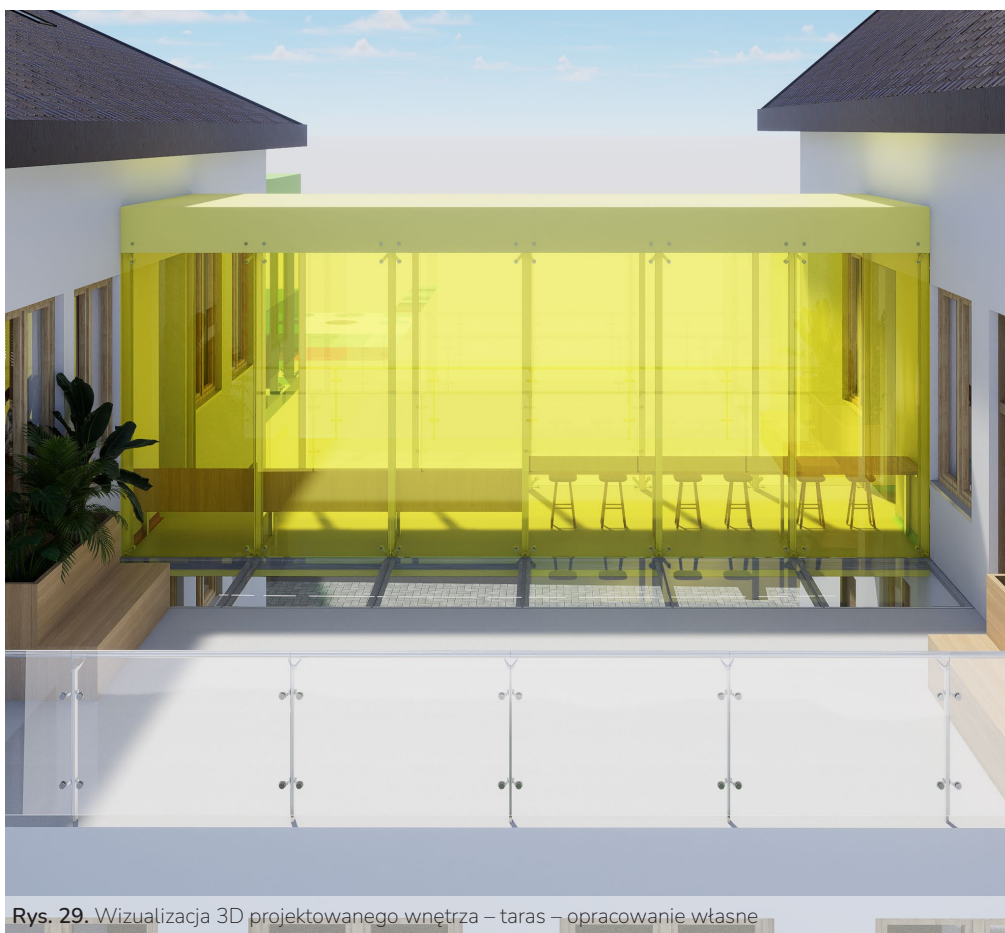
Wnętrze auli doświetlone jest wysokimi oknami, które wprowadzają do pomieszczenia naturalne światło i optycznie powiększają przestrzeń. Dominują tu materiały stosowane również w innych częściach szkoły – jasne powierzchnie ścian oraz drewniane wykończenie podestów i podłogi, nadające wnętrzu ciepły charakter. Z poziomu sceny możliwe jest także bezpośrednie wyjście na taras, co stwarza możliwość organizowania uroczystości z wykorzystaniem przestrzeni zewnętrznej.

Taras

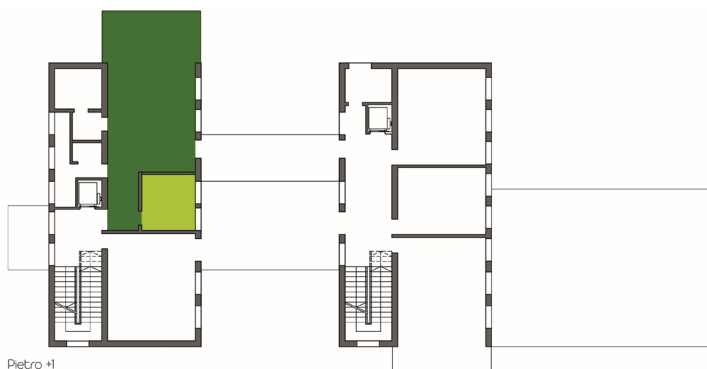
Taras stanowi półotwartą przestrzeń wypoczynkową i komunikacyjną, powiązaną bezpośrednio z aulą oraz korytarzem drugiego skrzydła szkoły. Zaprojektowany został na dachu istniejącego łącznika na parterze, jako miejsce uzupełniające funkcję przestrzeni wspólnych – przeznaczone do odpoczynku podczas przerw, nieformalnych spotkań uczniów oraz pracy w niewielkich grupach. Lokalizacja pomiędzy dwoma częściami budynku sprawia, że taras pełni również rolę przestrzeni łączącej i integrującej obie części placówki.

Po obu stronach tarasu zaprojektowano donice z wbudowanymi siedziskami. Wprowadzenie zieleni ociepla charakter przestrzeni i sprzyja stworzeniu przyjaznego miejsca odpoczynku dla uczniów. Balustrady wykonane ze szkła zachowują lekkość kompozycji i nie ograniczają widoku na otoczenie.

Dzięki bezpośredniemu połączeniu z aulą taras może być wykorzystywany jako dodatkowa strefa podczas wydarzeń organizowanych w auli.

Rys. 29. Wizualizacja 3D projektowanego wnętrza – taras – opracowanie własne

Rys. 30. Lokalizacja pomieszczeń na planie budynku – kuchnia, stołówka i świetlica – opracowanie własne

Kuchnia, stołówka i świetlica

Pomieszczenia zlokalizowane są na pierwszym piętrze, w bezpośrednim sąsiedztwie auli. Takie usytuowanie sprzyja sprawnej organizacji dnia szkolnego – przestrzeń może funkcjonować zarówno jako stołówka podczas przerw obiadowych, jak i zaplecze dla wydarzeń odbywających się w auli. Z drugiej strony otwiera się na łącznik spinający dwie bryły budynku na tym samym poziomie.

Ze względu na to, że posiłki są przywożone do szkoły i jedynie odgrzewane na miejscu, zaplecze kuchenne ma kompaktowy charakter. Pozwolito to przeznaczyć większą powierzchnię na część wspólną dla uczniów, bez konieczności wydzielenia rozbudowanej strefy kuchennej. Kuchnia połączona jest ze stołówką za pomocą okna z przesuwными drzwiami z ażurowym wypełnieniem, co umożliwia sprawne i wygodne wydawanie posiłków.

Funkcje stołówki i świetlicy zostały zintegrowane. Główną część sali zajmują długie, wspólne stoły o wyraźnej, prostej konstrukcji. Taki układ sprzyja integracji uczniów, wspólnemu spożywaniu posiłków, organizacji warsztatów oraz pracy w grupach. Stoły ustawiono w osi przestrzeni, zapewniając wygodną komunikację wokół nich. Ich skala pozwala na elastyczne użytkowanie – od codziennych obiadów po wydarzenia szkolne.

Wyrazistym elementem wnętrza są wysokie zabudowy regałowe wzdłuż ścian, łączące funkcję magazynową z estetyczną i płynnie przechodzące w rytmiczną, drewnianą konstrukcję sufitową. Geometryczny układ belek tworzy charakterystyczny raster, który porządkuje przestrzeń, nadaje jej architektoniczny rytm oraz wizualną spójność. Element ten nie tylko buduje tożsamość wnętrza, lecz także wspiera poprawę akustyki dużej sali. Zintegrowane z konstrukcją sufitu liniowe oprawy LED zapewniają równomierne, rozproszone światło, a ich rytm koresponduje z układem drewnianych belek, wzmacniając kompozycyjną konsekwencję projektu.

Przestrzeń otwiera duże przeszklenie wysunięte poza obrys bryły budynku. W tej części zaprojektowano strefę relaksu. Znajdują się tu niskie siedziska modułowe, pufy i małe stoliki pomocnicze. To miejsce przeznaczone na odpoczynek po lekcjach, rozmowy, gry planszowe oraz zajęcia świetlicowe. Bliskość światła dziennego wzmacnia wrażenie otwartości i komfortu – w ciągu dnia wewnątrz jest jasne i optycznie powiększone.

Szerokie ciągi komunikacyjne pomiędzy stolami i wzdłuż regałów zapewniają płynny ruch uczniów, nawet w godzinach największego natężenia. Układ jest czytelny i intuicyjny – centralna część pozostaje najbardziej aktywna, natomiast obrzeża mają bardziej kameralny charakter.

We wnętrzu dominują naturalne materiały oraz energetyczna zieleń – motyw przewodni całej aranżacji. Połączenie ciepła drewna z intensywnymi akcentami kolorystycznymi buduje nowoczesną, przyjazną i dynamiczną atmosferę, adekwatną do funkcji. Stołówka nie jest wyłącznie miejscem spożywania posiłków – staje się centrum życia szkolnego po lekcjach. Połączenie z funkcją świetlicy pozwala w pełni wykorzystać potencjał przestrzeni i sprzyja budowaniu relacji między uczniami.

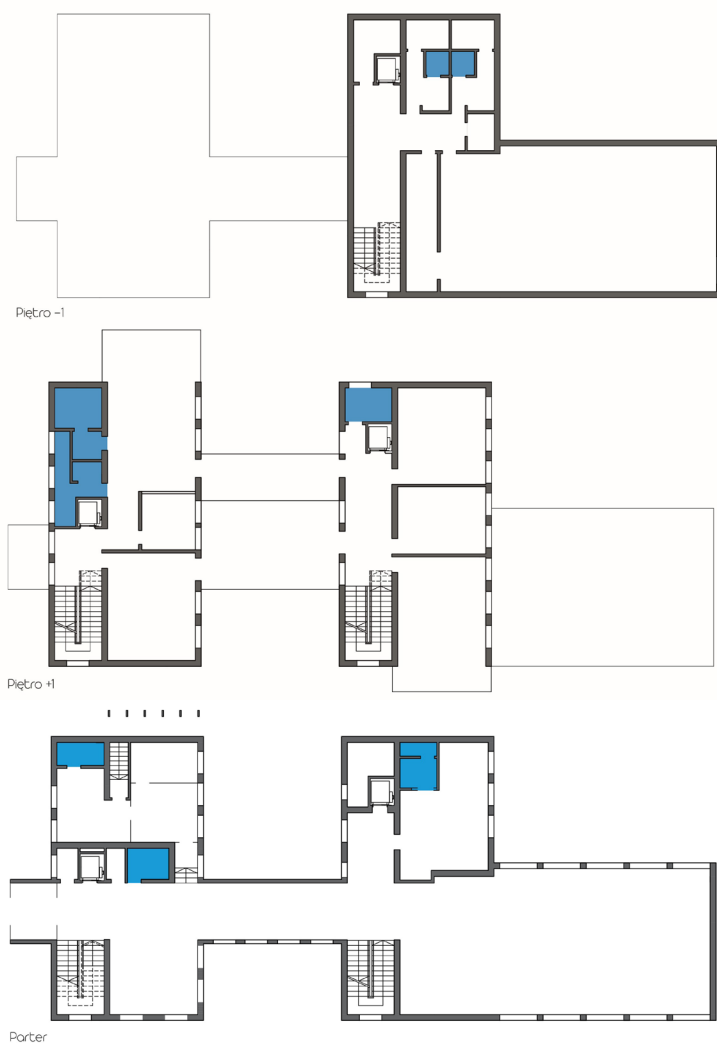
W zabudowę regalową wkomponowane są drzwi prowadzące do toalet – damskiej i męskiej – dostępnych bezpośrednio ze stołówki.

Rys. 31. Wizualizacja 3D projektowanego wnętrza – stołówka i świetlica – opracowanie własne

Rys. 32. Wizualizacja 3D projektowanego wnętrza – stołówka i świetlica – opracowanie własne

Rys. 33. Lokalizacja pomieszczeń na planie budynku – toalety – opracowanie własne

Toalety

W całym budynku szkolnym znajduje się łącznie osiem toalet:

- dwie toalety na poziomie -1, zlokalizowane w szatniach przy sali gimnastycznej,
- toaleta dla osób z niepełnosprawnościami, usytuowana na parterze w pobliżu wejścia głównego oraz windy,
- toaleta w strefie nauczycielskiej, przeznaczona wyłącznie dla kadry,
- toaleta w sali przedszkolno-zerówkowej, wyposażona w dwie umywalki oraz wydzieloną kabinę; wysokość urządzeń sanitarnych została dostosowana do potrzeb najmłodszych dzieci,
- zespół toalet na pierwszym piętrze, z podziałem na damską i męską, z wejściami bezpośrednio ze stołówki – każda z nich posiada po dwie kabiny i dwie umywalki,
- toaleta dla osób z niepełnosprawnościami, zlokalizowana na pierwszym piętrze we wschodnim skrzydle budynku.

Rys. 34. Lokalizacja pomieszczeń na planie budynku – przedszkole i zerówka – opracowanie własne

Przedszkole i zerówka

Przedszkole i zerówka znajdują się na parterze. Chciałam, żeby przestrzeń ta była wielofunkcyjna, dlatego postanowiłam podzielić ją na strefy, bez fizycznego zamykania przestrzeni:

- Strefa aktywności na podłodze została umieszczona centralnie. Miękki dywan oraz mobilne siedziska pozwalają na swobodną zmianę aranżacji – od zabawy, przez ćwiczenia ruchowe, po zajęcia w kręgu. Ta część wspiera naturalną potrzebę ruchu i spontanicznej aktywności dzieci.
- Strefa pracy przy stole została zaprojektowana jako ciąg stolików ustawionych wzdłuż linii okien. Taki układ wzmacnia interakcje społeczne, sprzyja pracy zespołowej oraz ułatwia prowadzenie zajęć plastycznych i dydaktycznych. Skala mebli została dostosowana do wzrostu dzieci, co zwiększa ergonomię oraz wspiera ich samodzielność.
- Strefa relaksu to miękka zabudowana sofa z poduchami oraz regał z książkami. Zależało mi na stworzeniu miejsca sprzyjającego odpoczynkowi i indywidualnym aktywnościom.
- Strefa higieniczna została zintegrowana z przestrzenią sali. Toaleta z przeszkleniem na część umywalkową umożliwia nauczycielowi dyskretną obserwację dzieci, zwiększając poziom bezpieczeństwa, a jednocześnie zachowując poczucie prywatności. W głębi znajduje się pojedyncza kabina.

Materiały dobrałam z myślą o trwałości, łatwości utrzymania i walorach sensorycznych. Naturalne drewno ociepla wnętrze, a ściana korkowa pełni funkcję zarówno estetyczną, jak i praktyczną – może służyć jako tablica ekspozycyjna, a dodatkowo poprawia akustykę.

Z naturalnym materiałem drewna zestawiałam spokojną, pastelową paletę barw – miętą, niebieski, różne odcienie zieleni. Takie połączenie wizualnie uspokaja, buduje poczucie komfortu i sprzyja koncentracji, co ma duże znaczenie w przestrzeni edukacyjnej.

Kontrastowym elementem kompozycyjnym jest ciemnoturkusowa ściana, która równoważy jasne drewno i pastelową kolorystykę wnętrza. Została ona częściowo pokryta farbą tablicową, by wspierać aktywności plastyczne i kreatywne. Jednocześnie ściana stanowi eleganckie tło do ekspozycji prac uczniów na umieszczonej powyżej półce.

Zabudowa meblowa nie jest wyłącznie wyposażeniem, lecz elementem architektury wnętrza, który organizuje przestrzeń, funkcje i sposób użytkowania. Regaty i szafki pełnią funkcję przechowywania pomocy dydaktycznych, zabawek

i książek, ale jednocześnie działają jako podziały przestrzeni. Pozwalają wydzielać strefy bez konieczności stosowania pełnych ścian, co sprzyja elastyczności i płynności użytkowania sali.

W szafie z przesuwanymi frontami został ukryty telewizor, aby zminimalizować wizualną dominację urządzenia w przestrzeni edukacyjnej. Dzięki temu technologia nie staje się centralnym elementem wnętrza, lecz pozostaje dostępna wyłącznie w momentach, gdy jest faktycznie potrzebna. Szafa pełni również funkcję przechowywania mobilnych, prostopadłościennych puf.

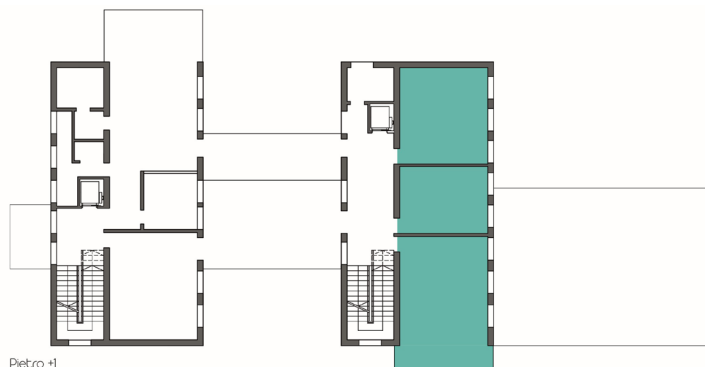
Rys. 35. Wizualizacja 3D projektowanego wnętrza – stołówka i świetlica – opracowanie własne

Rys. 36. Wizualizacja 3D projektowanego wnętrza – stołówka i świetlica – opracowanie własne

Pracownie lekcyjne

Przestrzeń dydaktyczna w budynku można podzielić na dwie główne kategorie, wynikające z ich lokalizacji w budynku oraz charakterystyki architektonicznej. Są to sale na pierwszym piętrze oraz sale na poddaszu, a także pracownia komputerowa jako odrębna przestrzeń specjalistyczna. Oba typy pomieszczeń zostały zaprojektowane w oparciu o wspólną estetykę oraz podobne wyposażenie dydaktyczne, jednak różnią się rozwiązaniami przestrzennymi wynikającymi z konstrukcji budynku.

Rys. 37. Lokalizacja pomieszczeń na planie budynku – sale lekcyjne – opracowanie własne

Charakterystycznym elementem dla sal zlokalizowanych na pierwszym piętrze jest ściana z pasem okiennym zintegrowanym z zabudową meblową, natomiast ściana przeciwna pełni funkcję ściany ekspozycyjnej wykonanej z korka. Na tej ścianie można prezentować prace uczniów i przypinać materiały dydaktyczne. Dzięki dużym przeszkleniom pomieszczenia są dobrze doświetlone światłem naturalnym, co znacząco wpływa na komfort pracy uczniów i nauczycieli.

Jedna z sal na pierwszym piętrze została zaprojektowana jako przestrzeń szczególna, zakończona dużym, panoramicznym przeszkleniem na całą wysokość kondygnacji. Rozwiązanie to otwiera wnętrze na krajobraz zewnętrzny. Dodatkowo sala ta posiada możliwość podziału na dwa mniejsze pomieszczenia przy użyciu mobilnej przegrody, co pozwala na prowadzenie zajęć w mniejszych grupach, organizowanie warsztatów lub konsultacji oraz elastyczne dostosowanie przestrzeni do różnych metod nauczania. W zależności od potrzeb przestrzeń może funkcjonować jako jedna większa sala dydaktyczna lub dwa niezależne pomieszczenia, z czego dostęp do jednego z nich odbywa się przez drugą część sali.

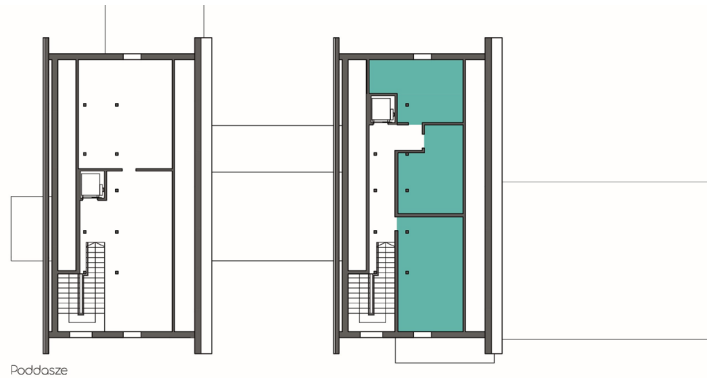
Ze względu na niewielkie nachylenie stropu nad salami na pierwszym piętrze zastosowano sufit podwieszany HeartFelt Groove firmy Hunter Douglas^[10] w kolorze białym. Zabieg ten ma na celu zamaskować nierówną geometrię stropu, poprawić akustykę pomieszczeń oraz zintegrować system oświetleniowy.

Rys. 38. Wizualizacja 3D projektowanego wnętrza – sala lekcyjna z panoramicznym przeszkleniem – opracowanie własne

Rys. 39. Wizualizacja 3D projektowanego wnętrza – sala lekcyjna z panoramicznym przeszkleniem – opracowanie własne

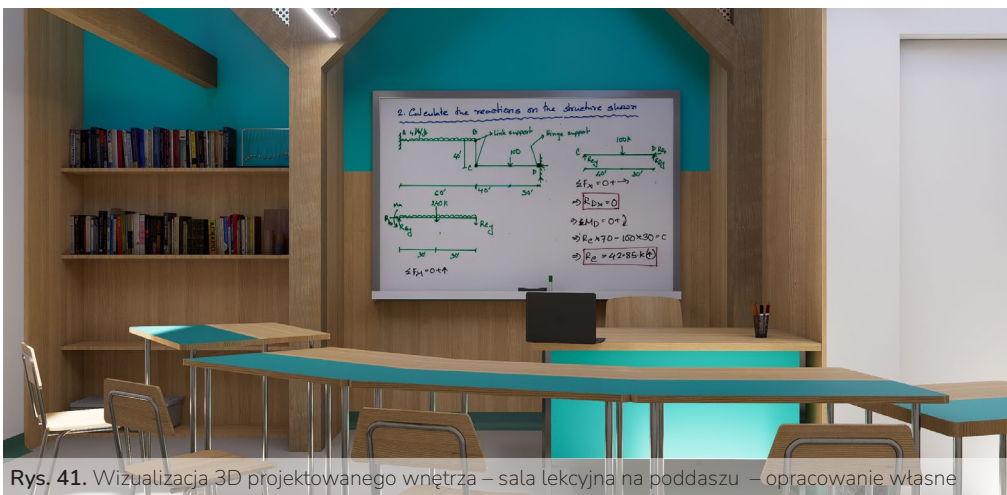

Rys. 40. Lokalizacja pomieszczeń na planie budynku – sale lekcyjne – opracowanie własne

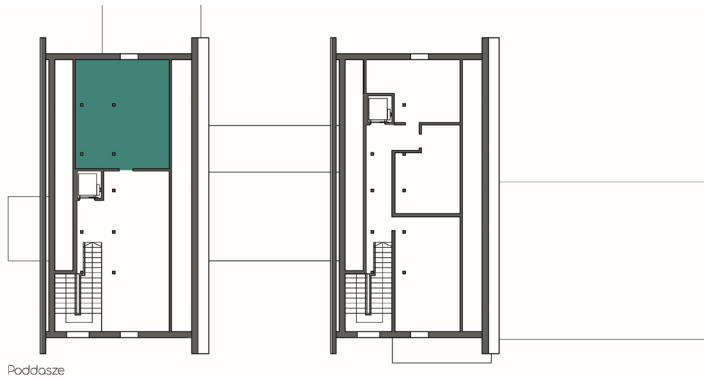
Salę zlokalizowaną na poddaszu posiadają bardziej wyrazisty charakter przestrzenny wynikający z odstąpionej konstrukcji dachu. Zabudowa meblowa została wkomponowana bezpośrednio w układ drewnianych elementów konstrukcyjnych, podobnie jak w przestrzeni biblioteki. Wzdłuż ścian zaprojektowano półki na książki i materiały dydaktyczne, wnęki ekspozycyjne i przestrzeń do przechowywania pomocy naukowych.

W obu typach sal zastosowano spójny system umeblowania, sprzyjający elastycznej organizacji zajęć. Są to pojedyncze ławki wraz z krzesłami dostosowanymi do obowiązujących w Polsce norm i wymagań dla mebli szkolnych^[11]. Forma blatu w kształcie trapezu umożliwia różnorodne konfiguracje ustawienia – zarówno klastyczny układ rzędowy, jak i układ półkolisty. Takie rozwiązanie wspiera współczesne metody nauczania oparte na współpracy i dyskusji. Każda sala wyposażona jest także w mobilną tablicę suchościeralną, którą można swobodnie przemieszczać i dostosowywać do aktualnej organizacji przestrzeni. Dodatkowo w niektórych salach przewidziano tablice projekcyjne umożliwiające prowadzenie prezentacji multimedialnych.

Wnętrza sal lekcyjnych utrzymane są w spójnej, jasnej kolorystyce, która sprzyja koncentracji i poczuciu przestrzenności. Zastosowano przede wszystkim naturalne drewno w elementach mebli, turkusowe akcenty kolorystyczne, jasne podłogi o wysokiej odporności na użytkowanie oraz powierzchnie korkowe pełniące funkcję ścian informacyjnych i ekspozycyjnych.

Rys. 41. Wizualizacja 3D projektowanego wnętrza – sala lekcyjna na poddaszu – opracowanie własne

Rys. 42. Lokalizacja pomieszczenia na planie budynku – pracownia komputerowa – opracowanie własne

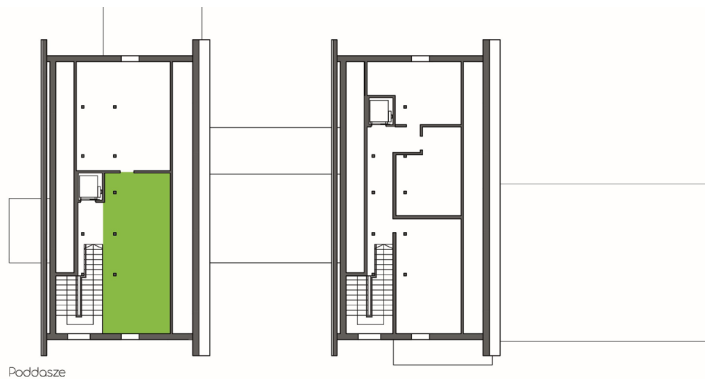
Pracownia komputerowa

Sala komputerowa zlokalizowana jest na poddaszu budynku, w bezpośrednim sąsiedztwie biblioteki, tworząc spójną strefę nauki, pracy indywidualnej oraz korzystania z zasobów edukacyjnych. Podobnie jak pozostałe sale znajdujące się na poddaszu, przestrzeń ta wykorzystuje architekturę dachu jako integralny element wnętrza. Zabudowa meblowa została wkomponowana w konstrukcję potaci dachowych, dzięki czemu przestrzeń jest maksymalnie wykorzystana, a jednocześnie zachowuje uporządkowany i spójny charakter.

W centralnej części sali rozmieszczono kilka stanowisk komputerowych dla uczniów, zorganizowanych przy stołach ustawionych w niewielkich zespołach roboczych. Dodatkowe stanowiska komputerowe zlokalizowano wzdłuż jednej ze ścian pomieszczenia, gdzie w ciągu roboczym zintegrowano miejsca pracy z zabudową meblową.

W głębi sali zaprojektowano stanowisko pracy nauczyciela, wyposażone w biurko z komputerem oraz przestrzeń umożliwiającą prowadzenie prezentacji i nadzorowanie pracy uczniów. Lokalizacja ta zapewnia dobrą widoczność całej sali oraz ułatwia sprawną organizację zajęć dydaktycznych.

Wnętrze utrzymano w stylistyce spójnej z pozostałymi salami na poddaszu. Dominują naturalne drewno zastosowane w zabudowie meblowej i elementach konstrukcyjnych, jasne powierzchnie ścian i podłogi oraz subtelne akcenty kolorystyczne nawiązujące do turkusowej palety obecnej w innych przestrzeniach dydaktycznych. Sala korzysta z liniowego oświetlenia zintegrowanego z konstrukcją dachu, zapewniającego równomierne doświetlenie stanowisk pracy. Uzupełnieniem jest światło naturalne, które w ciągu dnia dodatkowo doświetla pomieszczenie i poprawia komfort pracy we wnętrzu.

Rys. 43. Lokalizacja pomieszczenia na planie budynku – biblioteka – opracowanie własne

Biblioteka

Pomieszczenie zlokalizowane na poddaszu wykorzystuje naturalne atuty architektury – skosy, rytm drewnianej konstrukcji oraz światło dzienne. Wnętrze jest otwarte, wizualnie lekkie, a jednocześnie wyraźnie podzielone na funkcjonalne strefy. Nie jest to przestrzeń wydzielona za pomocą ścian; wejście prowadzi bezpośrednio z klatki schodowej lub windy, a wrażenie oddzielenia uzyskano dzięki strategicznie ustawionym regałom oraz zróżnicowaniu kolorystycznemu. Intensywna, świeża zieleń pojawia się na podłodze oraz wybranych płaszczyznach pionowych, porządkując i ożywiając kompozycję wnętrza.

Przy wejściu, po jednej stronie, zlokalizowano pionowy ekran umożliwiający przegląd zbiorów i rezerwację książek. Jego usytuowanie pozwala na szybkie wyszukiwanie pozycji bez zakłócania strefy czytania. Po drugiej stronie znajduje się biurko z komputerem przeznaczone dla osoby nadzorującej bibliotekę, co zapewnia dobrą kontrolę nad przestrzenią oraz stały kontakt z uczniami. Po obu stronach wnętrza ustawiono regały z jasnego drewna – niższe, dopasowane do skosu i naturalnie wypełniające trudne do zagospodarowania miejsca, oraz wyższe, ażurowe, wizualnie oddzielające część biblioteczną od korytarza. Ich ażurowe wypełnienia wprowadzają lekkość, filtrują światło i tworzą delikatne granice między strefami.

Za stanowiskiem obsługi znajduje się kolejny regał prostopadły do ścian, zapewniający prywatność w najgłębszej części wnętrza – czytelnicy usytuowanej na podwyższeniu, gdzie umieszczono poduchy i materace. To przestrzeń swobodnego czytania, pracy indywidualnej oraz odpoczynku. Skala wyposażenia i miękkie elementy sprzyjają najmłodszym użytkownikom – można tu usiąść, położyć się i czytać w dowolnej pozycji. Materace, poduchy oraz miękkie wykładziny poprawiają akustykę i zwiększają komfort użytkowania, a tekstylia równoważą twardość drewnianej zabudowy.

Światło dzienne stanowi kluczowy element atmosfery wnętrza. Okna dachowe wprowadzają miękkie, rozproszone oświetlenie, które naturalnie modeluje przestrzeń czytelnicy. Uzupełnia je liniowe oświetlenie zintegrowane z konstrukcją oraz zabudową meblową, zapewniające równomierne, nieoślepiające światło sprzyjające czytaniu. Liniowy charakter opraw wpisuje się w geometrię drewnianych belek.

Całość tworzy współczesną interpretację biblioteki szkolnej jako przestrzeni aktywnej, zachęcającej do przebywania, eksploracji i budowania relacji z książką.

Rys. 44. Wizualizacja 3D projektowanego wnętrza – biblioteka – opracowanie własne

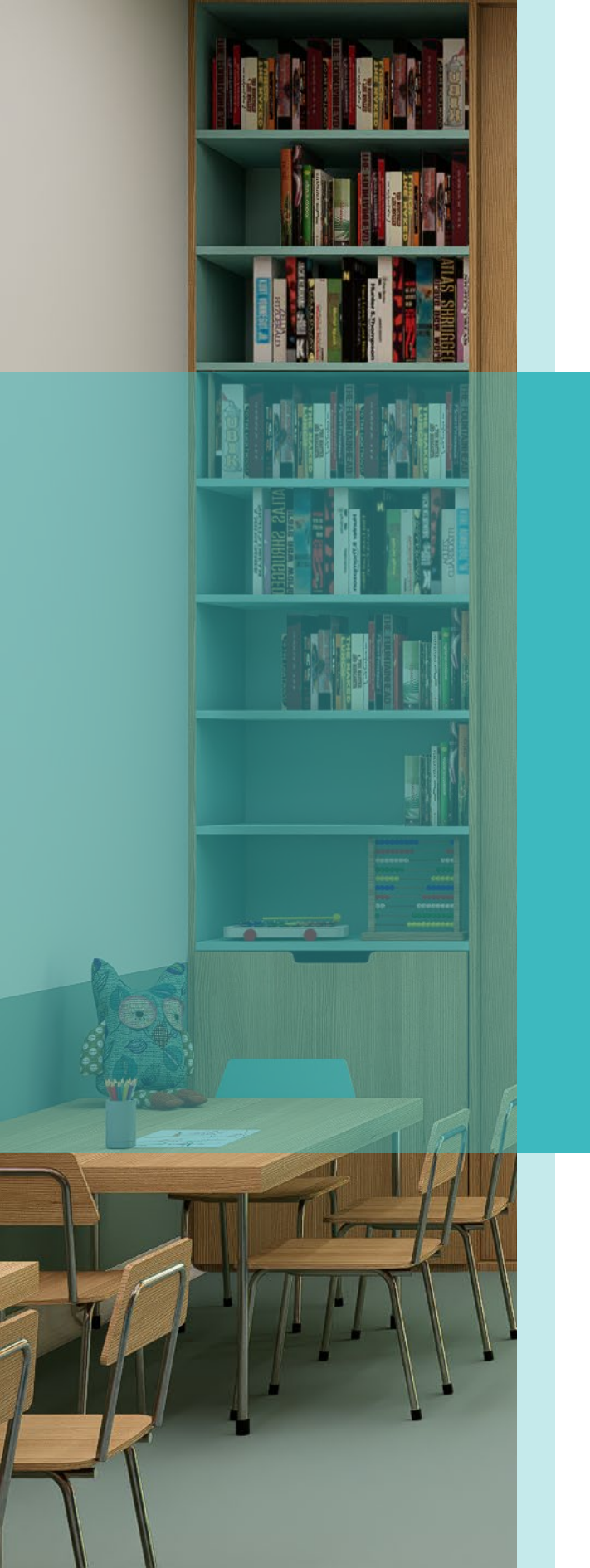
Rys. 45. Wizualizacja 3D projektowanego wnętrza – biblioteka – opracowanie własne

2.6. Zmienność i elastyczność w projektowaniu

Projekt zakłada elastyczną organizację przestrzeni poprzez modularność, mobilne elementy wyposażenia i wielofunkcyjny charakter pomieszczeń, co sumarycznie umożliwia adaptację do zmiennych potrzeb użytkowników.

W projekcie można wskazać kilka aspektów świadczących o zmienności i elastyczności projektowanej przestrzeni. Wynikają one zarówno z przyjętych rozwiązań funkcjonalnych, jak i z zastosowanych elementów wyposażenia oraz sposobu organizacji wnętrza.

- **Modularne podejście w procesie projektowym:**
Analizę układu funkcjonalnego przeprowadziłam przy użyciu modeli sześcianów o różnych kubaturach, które można było zestawiać w wielu konfiguracjach. Metoda ta pozwalała na swobodne testowanie relacji przestrzennych i wskazuje na podejście projektowe nastawione na adaptacyjność oraz możliwość modyfikacji układu funkcjonalnego.
- **Mobilne elementy wyposażenia w salach lekcyjnych:**
W pracowniach zastosowano rozwiązania umożliwiające zmianę organizacji zajęć. Są to ławki o blatach w kształcie trapezu, które można ustawiać w różnych konfiguracjach (rzędowej, półkolistej lub w układach grupowych), a także mobilne tablice suchościeralne, które można przemieszczać w zależności od potrzeb dydaktycznych. Dzięki temu przestrzeń może być dostosowywana do różnych metod nauczania – pracy indywidualnej, dyskusji czy pracy zespołowej.
- **Możliwość podziału przestrzeni:**
Jedna z sal lekcyjnych została zaprojektowana z mobilną przegrodą, która umożliwia podział pomieszczenia na dwa mniejsze. Dzięki temu możliwe jest prowadzenie zajęć w mniejszych grupach, organizowanie warsztatów lub konsultacji, a także korzystanie z przestrzeni jako jednej większej sali dydaktycznej w zależności od aktualnych potrzeb.
- **Wielofunkcyjność pomieszczeń wspólnych:**
Kilka przestrzeni w projekcie zaprojektowano jako wielofunkcyjne, co pozwala jednej przestrzeni odpowiadać na różne potrzeby użytkowników w ciągu dnia. Stołówka połączona ze świetlicą – służy zarówno do spożywania posiłków, jak i do spotkań, warsztatów czy pracy w grupach. Aula – może pełnić funkcję sali wykładowej, miejsca wydarzeń szkolnych, prezentacji lub warsztatów.
- **Elastyczna organizacja przestrzeni w sali przedszkolnej:**
W sali przedszkolnej zastosowano podział na strefy bez użycia pełnych ścian. Funkcje wyznaczają elementy wyposażenia, takie jak regały i meble, dzięki czemu przestrzeń pozostaje otwarta i łatwa do reorganizacji. Dodatkowo zastosowano mobilne siedziska oraz strefę aktywności na podłodze, co umożliwia szybkie dostosowanie sposobu użytkowania pomieszczenia do różnych form zajęć i aktywności dzieci.

Przypisy:

^[7] A. Łagoda, *Dzięki Ci za to, że jesteś matką*, wyd. II, Jabłonica, 2013, s. 87.

^[8] A. Łagoda, *Dzięki Ci za to, że jesteś matką*, wyd. II, Jabłonica, 2013, s. 79.

^[9] A. Łagoda, *Dzięki Ci za to, że jesteś matką*, wyd. II, Jabłonica, 2013, s. 80.

^[10] Hunter Douglas, HeartFelt® Linear. Modular felt ceiling and wall system, <https://www.hunterdouglasdam.eu/m/5381c53e15dd3641/original/Brochure-HeartFelt-Ceilings-and-Walls-en-EU.pdf>, dostęp: 29.03.2026

^[11] Centrum Jakości i Promocji, Wymagania dla mebli szkolnych w Polsce, <https://centrumjakosci.pl/wymagania-dla-mebli-szkolnych-w-polsce/>, dostęp: 29.03.2026

ZAKOŃCZENIE

3. Zakończenie

Projekt stanowi próbę odpowiedzi na rzeczywiste potrzeby jej użytkowników, zidentyfikowanych zarówno na podstawie własnych doświadczeń, jak i przeprowadzonych badań ankietowych. Kluczowym założeniem było stworzenie przestrzeni, która nie tylko spełnia podstawowe funkcje edukacyjne, lecz także wspiera rozwój społeczny, emocjonalny i poznawczy uczniów, a jednocześnie zapewnia komfortowe warunki pracy nauczycielom.

Przeprowadzona analiza wykazała, że istniejący budynek, mimo licznych modernizacji, nie odpowiada w pełni współczesnym wymaganiom edukacyjnym. Problemy związane z niedoborem przestrzeni, brakiem czytelnego układu funkcjonalnego, niewystarczającą infrastrukturą sportową oraz brakiem stref integracji i wyciszenia stały się punktem wyjścia do opracowania nowej koncepcji. Istotnym aspektem było również uwzględnienie różnic w postrzeganiu przestrzeni przez poszczególne grupy użytkowników – uczniów, nauczycieli i dyrekcję – co pozwoliło na bardziej kompleksowe podejście do projektowania.

Opracowana koncepcja zakłada stworzenie środowiska elastycznego, wielofunkcyjnego i dostępnego, które może dostosowywać się do zmieniających się potrzeb użytkowników oraz współczesnych metod nauczania. Wprowadzone rozwiązania funkcjonalne, takie jak czytelny podział na strefy, usprawniona komunikacja czy rozbudowa kluczowych przestrzeni, mają na celu poprawę codziennego funkcjonowania szkoły. Równocześnie zastosowanie mobilnych elementów wyposażenia oraz możliwość modyfikacji układów przestrzennych pozwalają na dynamiczne kształtowanie środowiska edukacyjnego.

Istotnym elementem projektu jest także świadome połączenie istniejącej struktury budynku z nowymi interwencjami architektonicznymi. Kontrast pomiędzy tradycyjną formą a współczesnymi dobudowami podkreśla rozwój szkoły i jej dostosowanie do nowych funkcji, jednocześnie zachowując ciągłość miejsca i jego lokalny charakter. Zastosowana paleta materiałowa i kolorystyczna, inspirowana kontekstem kulturowym i krajobrazowym, wzmacnia tożsamość obiektu oraz ułatwia orientację w przestrzeni.

Projekt ten można traktować nie tylko jako propozycję konkretnej przebudowy, lecz także jako refleksję nad rolą współczesnej szkoły jako miejsca wielowymiarowego – przestrzeni nauki, spotkań, odpoczynku i budowania relacji. Współczesna architektura edukacyjna powinna odpowiadać na te złożone potrzeby, tworząc środowisko otwarte, przyjazne i sprzyjające rozwojowi.

Podjęta próba reinterpretacji znanej mi przestrzeni pozwoliła mi spojrzeć na nią w nowy, bardziej świadomy sposób. W projekcie połączyłam moje doświadczenie użytkownika z doświadczeniami projektowymi. Poszerzona perspektywa pozwoliła mi na stworzenie koncepcji zakorzenionej w realnych potrzebach, a jednocześnie otwartej na potencjalne nowe potrzeby w przyszłości.

The image is a composite of two photographs. The top half shows a basketball hoop and backboard suspended from a ceiling with a metal frame. The bottom half shows a soccer goal on a field with various colored lines (red, purple, black) on the ground. The entire image has a reddish-orange tint. A vertical orange bar is on the right side of the page.

**BIBLIOGRAFIJA
I SPIS
ILUSTRACJI**

Bibliografia:

- Biernacka Ł., *Szkoła podstawowa w Jabłonicy*, „Więści Skotyszyńskie – Biuletyn Informacyjny Rady i Urzędu Gminy w Skotyszynie”, nr 1(12)/2009, styczeń–luty 2009, s. 5–7.
- Centrum Jakości i Promocji, *Wymagania dla mebli szkolnych w Polsce*, <https://centrumjakosci.pl/wymagania-dla-mebli-szkolnych-w-polsce/> dostęp: 29.03.2026.
- Hunter Douglas, *HeartFelt® Linear. Modular felt ceiling and wall system*, <https://www.hunterdouglasdam.eu/m/5381c53e15dd3641/original/Brochure-HeartFelt-Ceilings-and-Walls-en-EU.pdf> dostęp: 29.03.2026.
- Jaslo4u.pl, *Drewniana gotycka rzeźba z Jabłonicy*, <https://www.jaslo4u.pl/drewniana-gotycka-rzezba-z-jablownicy-newsy-jaslo-17301> dostęp: 29.03.2026.
- Łagoda A., *Dzięki Ci za to, że jesteś matką*, wyd. II, Jabłonica, Parafia Rzymskokatolicka w Jabłonicy, 2013, s. 79-91.
- *Słownik geograficzny Królestwa Polskiego i innych krajów słowiańskich*, t. III, Warszawa, Wydawnictwo Filip Sulimierski i Władysław Walewski, 1882, s. 341.
- Urząd Gminy Skotyszyn, *Raport o stanie Gminy Skotyszyn za rok 2024*, Skotyszyn, 2025, s. 7.
- Zumthor P., *Myślenie architekturą*, Kraków, Karakter, 2010, s. 65-69.

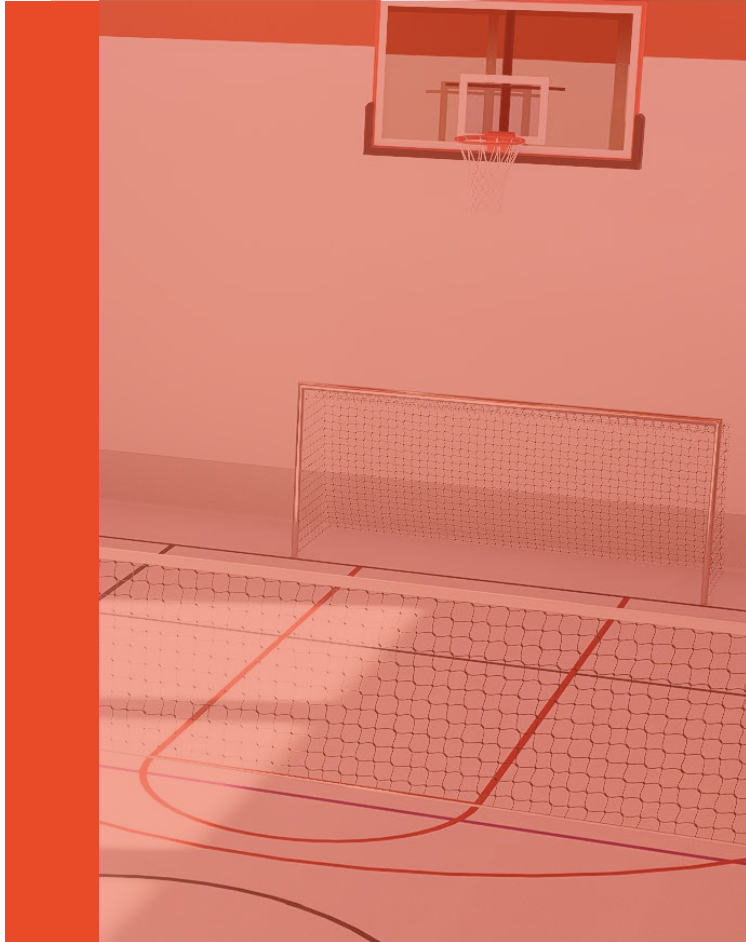
Spis ilustracji:

Zdjęcia własne:

- **Rys. 1.** Elewacja wschodnia
- **Rys. 2.** Budynek szkoły
- **Rys. 3.** Elewacja zachodnia
- **Rys. 4.** Budynek gospodarczy
- **Rys. 5.** Korytarz na parterze
- **Rys. 6.** Klatka schodowa
- **Rys. 7.** Korytarz na pierwszym piętrze
- **Rys. 8, 9, 10.** Klasa na pierwszym piętrze
- **Rys. 11, 12.** Klasa na poddaszu
- **Rys. 13, 14.** Model

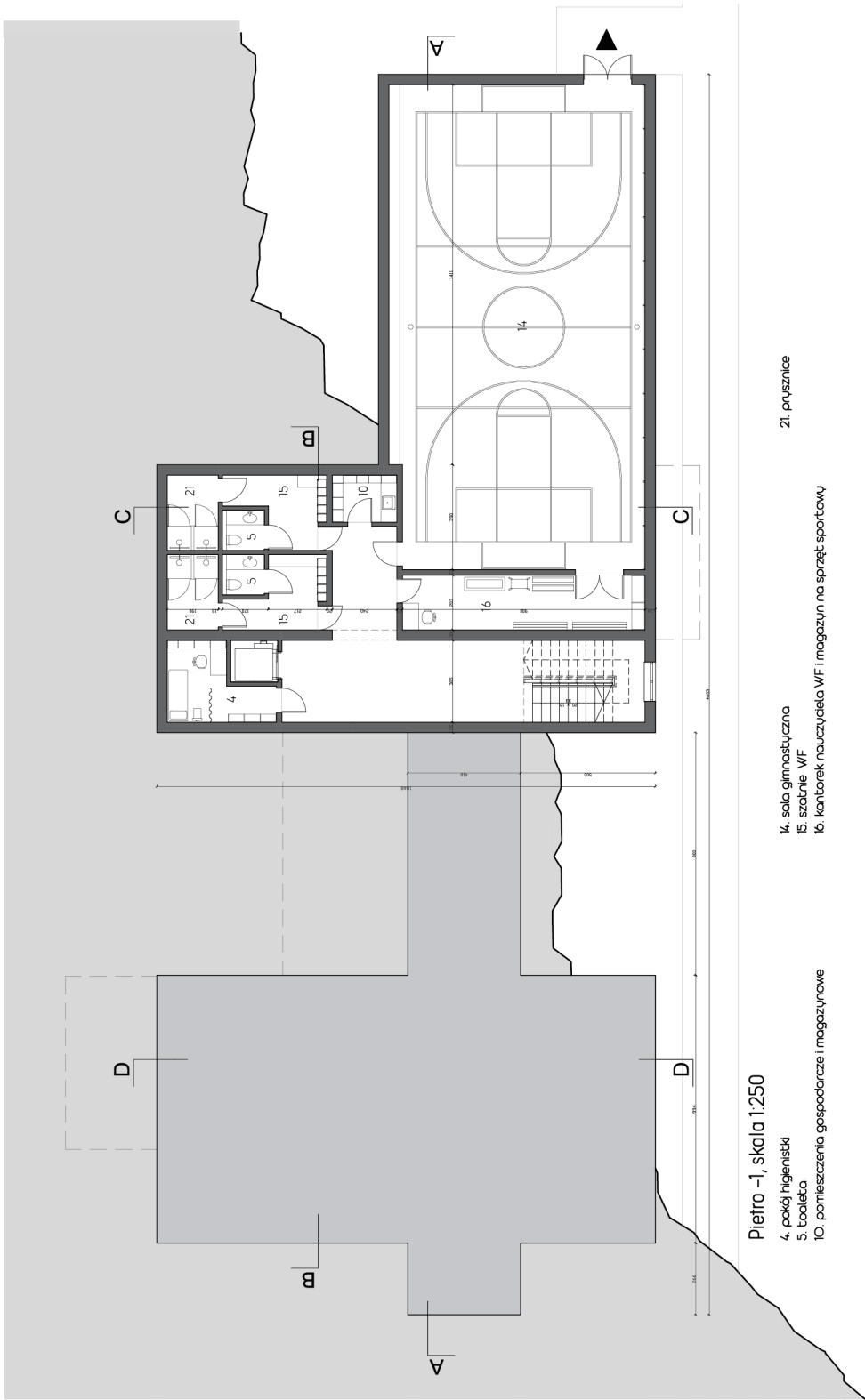
Opracowanie własne:

- **Rys. 15.** Etapy analizy kolorystycznej rzeźby z Jabłownicy – na podstawie zdjęcia z portalu jaslo4u.pl
- **Rys. 16.** Kolejne etapy analizy kolorystycznej – na podstawie zdjęć własnych
- **Rys. 17.** Zestawienie próbek kolorystycznych z opisami
- **Rys. 18, 19, 21, 23, 24, 27, 29, 31, 32, 35, 36, 38, 39, 41, 44, 45.** Wizualizacje 3D projektowanego wnętrza
- **Rys. 20, 22, 25, 28, 30, 33, 34, 37, 40, 42, 43.** Lokalizacja pomieszczenia na planie budynku
- **Rys. 26.** Schemat linii na boisku sportowym

**DOKUMENTACJA
TECHNICZNA**

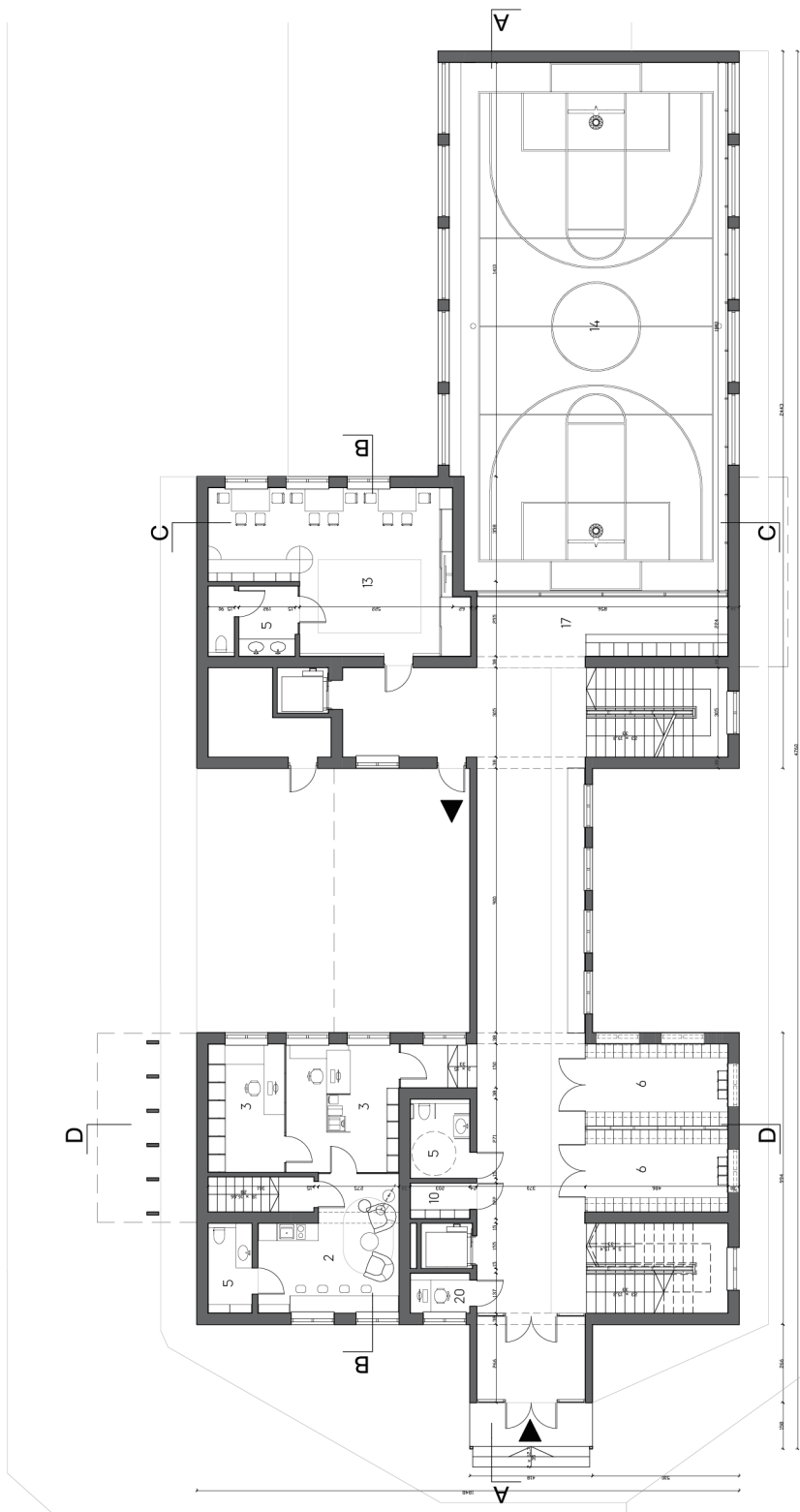

Pietro -1, skala 1:250

- 4. pokój higienistki
- 5. toalety
- 10. pomieszczenia gospodarcze i magazynowe

- 14. sala gimnastyczna
- 15. szatnie WF
- 16. kantorek nauczyciela WF i magazyn na sprzęt sportowy

- 21. przysnice

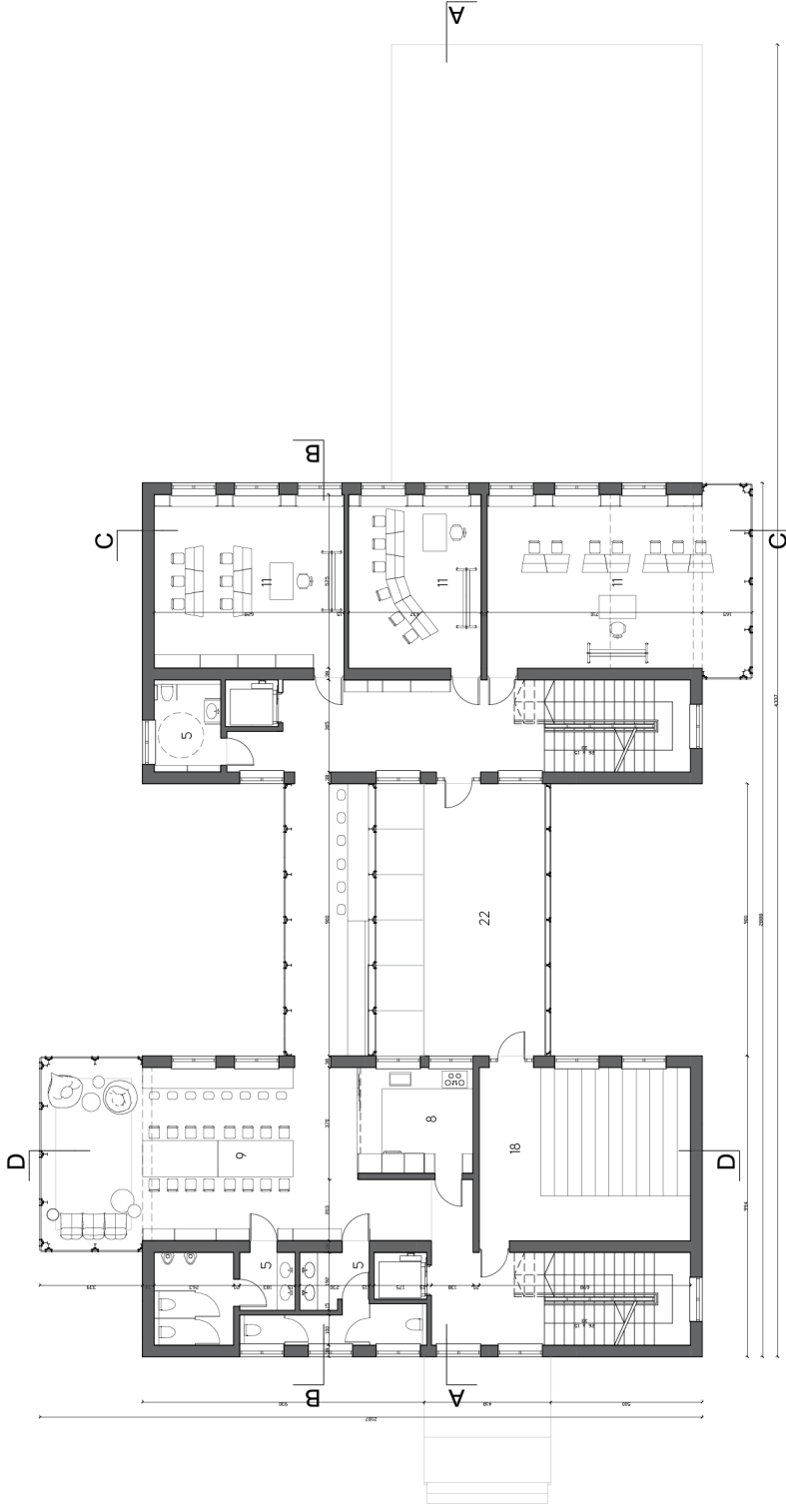

Parter, skala 1:250

- 2. pokój nauczycielski
- 3. gabinet dyrektora i sekretariat
- 5. toaleta

- 6. szatnia
- 10. pomieszczenia gospodarcze i magazynowe
- 13. przedszkole i zerówka

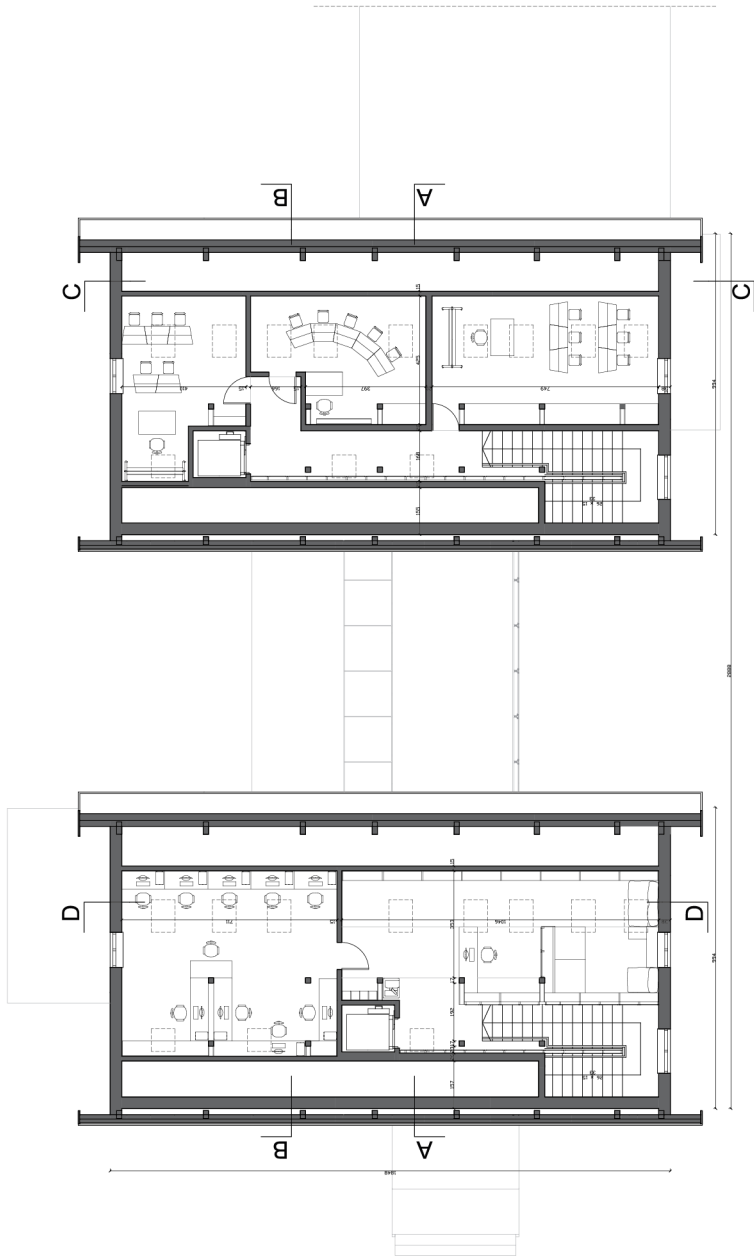
- 14. sala gimnastyczna
- 17. widownia
- 20. portiernia

Pietro 1, skala 1:250

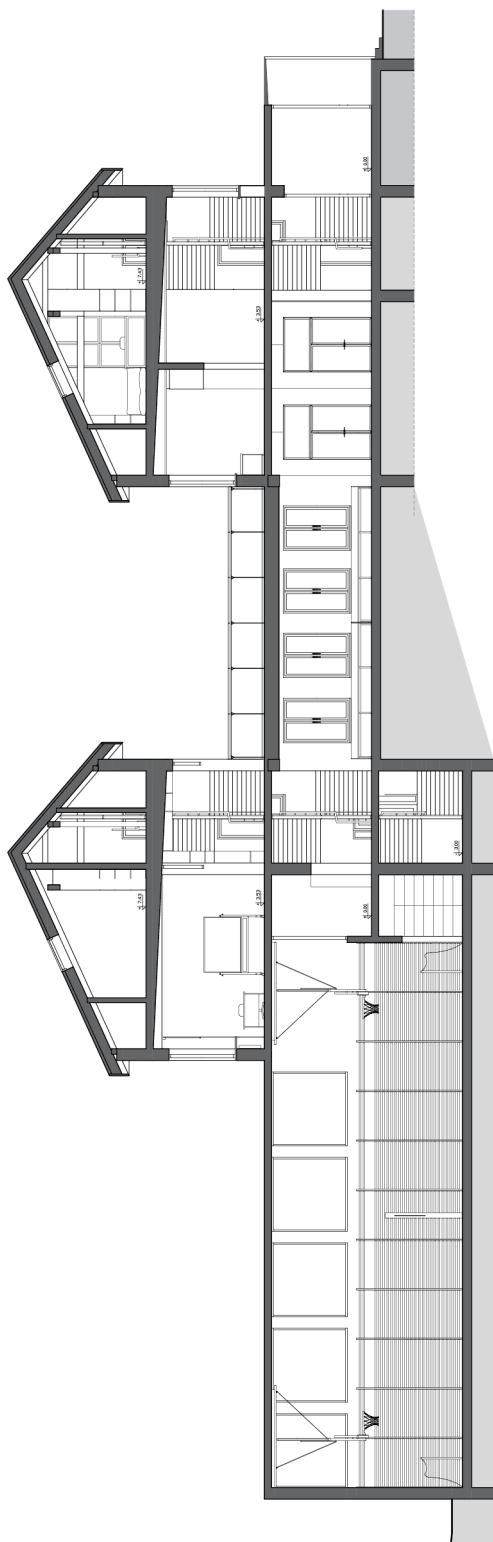
- 5. toaletto
- 8. kuchnia
- 9. stołowna i świetlica

- 11. sale wykładowe
- 18. aula
- 22. taras

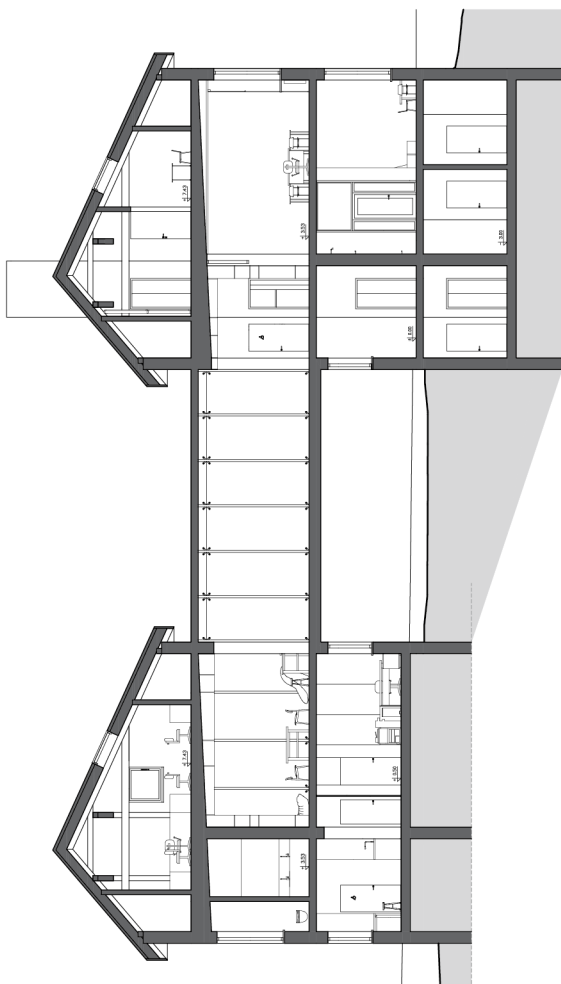

Poddasze, skala 1:250

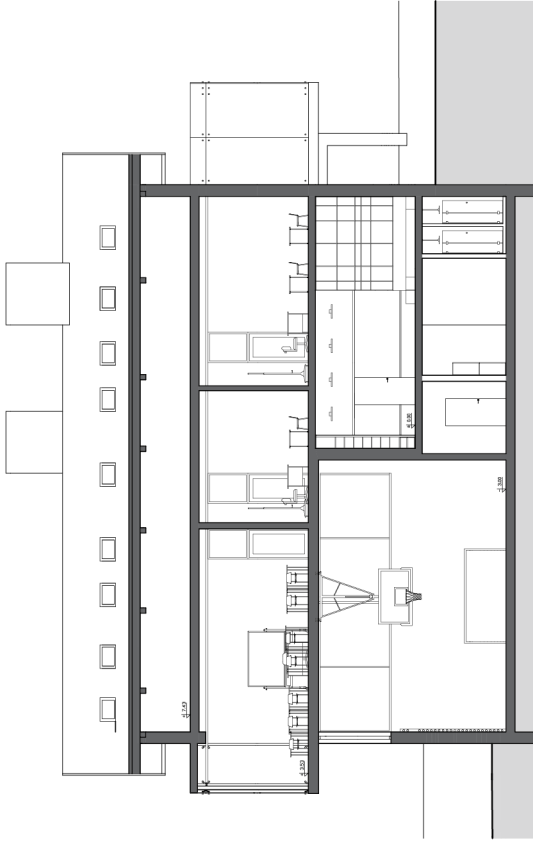
- 7 biblioteka
- 11. sale lekcyjne
- 12. sala komputerowa

Przekrój A-A, skala 1:250

Przekrój B-B, skala 1:250

Przekrój C-C, skala 1:250

Przekrój D-D, skala 1:250

